

Article Type:

Research Paper

Original Title of Article:

Purposes and characteristics of internet use of adolescents

Turkish Title of Article:

Ergenlerin internet kullanım amaçları ve kullanım özellikleri

Author(s):

Filiz AKAR

For Cite in:

Akar, F. (2017). Purposes and characteristics of internet use of adolescents. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 7(2), 257-286, <http://dx.doi.org/10.14527/pegegog.2017.010>

Makale Türü:

Özgün Makale

Orijinal Makale Başlığı:

Purposes and characteristics of internet use of adolescents

Makalenin Türkçe Başlığı:

Ergenlerin internet kullanım amaçları ve kullanım özellikleri

Yazar(lar):

Filiz AKAR

Kaynak Gösterimi İçin:

Akar, F. (2017). Purposes and characteristics of internet use of adolescents. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 7(2), 257-286, <http://dx.doi.org/10.14527/pegegog.2017.010>

Purposes and Characteristics of Internet Use of Adolescents

Filiz AKAR^{*a}

^aBozok University, Faculty of Education, Yozgat/Turkey

Article Info

DOI: 10.14527/pegegog.2017.010

Article History:

Received 23 June 2016
Revised 12 February 2017
Accepted 20 February 2017
Online 09 April 2017

Keywords:

Internet,
Student,
Adolescent,
Purposes of internet use,.

Article Type:

Research paper

Abstract

The aim of this study is to determine the purposes and characteristics of adolescents' internet use. Furthermore, the study compared adolescents' internet use purposes in terms of gender, school type and grade level variables. The study group consisted of 1002 students who were studying in 10 public high schools in 2012-2013 academic year in İstanbul. The data were collected through the Internet Use Purposes Scale (IPUS) and were analyzed using descriptive statistics, t-test and ANOVA. Research revealed that duration of internet use of adolescents' increased over years. Also, more than half of the adolescents access internet at home, in the evening and at night. Girls use mobile phone two times more than boys in order to access internet. One out of every ten adolescents were found to be at risk of internet addiction. Results indicate that adolescents use internet mostly for the communication and learning purposes whereas they use the internet for the purposes of education, psychological needs and entertainment at lower levels. Significant differences were observed in terms of gender and school types. However, grade level did not have a significant effect on the purposes of adolescents' internet use.

Ergenlerin İnternet Kullanım Amaçları ve Kullanım Özellikleri

Makale Bilgisi

DOI: 10.14527/pegegog.2017.010

Makale Geçmişi:

Geliş 23 Haziran 2016
Düzeltilme 12 Şubat 2017
Kabul 20 Şubat 2017
Çevrimiçi 09 Nisan 2017

Anahtar Kelimeler:

İnternet,
Öğrenci,
Ergen,
İnternet kullanım amaçları.

Makale Türü:

Özgün makale

Öz

Bu araştırmanın amacı lise öğrencisi ergenlerin internet kullanım özellikleri, internet kullanım amaçları ve internet kullanım amaçlarına ilişkin görüşlerin cinsiyet, lise türü ve sınıf düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığını ortaya koymaktır. Araştırmanın çalışma grubunu 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılında İstanbul İli'nde 10 kamu lisesinde öğrenim gören 1002 öğrenci oluşturmuştur. Veriler araştırmacı tarafından geliştirilen İnternet Kullanım Amaçları Ölçeği (İKAÖ) ile toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde betimsel istatistik ile t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testi kullanılmıştır. Araştırmada ergenlerin evden internet kullanımlarının arttığı, en çok evden, akşam ve gece internete erişim sağlandığı, kızların erkeklere göre cep telefonu ile internete erişimlerinin iki kat fazla olduğu, her on ergenden birinin internet bağımlılığı risk grubunda olduğu bulunmuştur. Ergenlerin interneti büyük ölçüde sosyalleşme ve bilgilenme amacıyla, az düzeyde psikolojik ihtiyaçlar, eğitim ve eğlence amacıyla kullandıkları saptanmıştır. Ergenlerin internet kullanım amaçları cinsiyet ve lise türüne göre farklılaşırken, sınıf düzeyine göre farklılaşmamaktadır.

Introduction

Internet use is growing rapidly among adolescents worldwide and in Turkey. The Internet has become an indispensable part of life for youth at school and home in daily life. Initially celebrated with its positive aspects of facilitating global communication, access to information and interpersonal communication, the internet has also become the focus of studies over time addressing its emerging academic, psychosocial and physiological negative consequences.

Young people are the primary group that uses the Internet the most and Internet use is growing exponentially (Alavi, Maracy, Jannatifard & Eslami, 2012; Sorj & Lissovsky, 2010; Dinçer, Mavaşoğlu, & Mavaşoğlu, 2014; Tarı Cömert & Kayıran, 2010). 44.00% of boys and 15.00% of girls between the ages of 15 and 24 are playing on the internet and video games, and online gaming has increased twofold (Thomee, 2012). A study on adolescents of ages 12-18 found that 85.00% of the participants used the internet while another study conducted on 596 students found that adolescents spent 2.5 hours on average on the internet daily (Li, 2008; Ling, Ramadass, Altaher & Arjuman, 2011). The number of internet subscribers in Turkey has reached 55 million (TUIK, 2016). With 57.00% of its population using the internet, Turkey is the 17th country in internet usage in the world (IWS, 2016). Another study conducted on a teenager group of ages 11-16 in 25 European countries found that 25.00% of the adolescents participating from Turkey showed most of the excessive internet usage symptoms. The study indicated that Turkey with 2.00% of its participants that showed all of the symptoms was among the five countries (Lobe, Livingstone, Olafstone & Vodeb, 2012; Smahel et al., 2012).

Information technologies are seen to be more effective particularly on the young adults (Dinçer, 2012; Thomee, 2012). According to Deniz (2010), internet use among young people of ages 16-24 is increasing while causing various problems. On the other hand, young people are at the physical and mental development stage and their psychological functions have not developed yet (Xiong, 2011). While adults can cope with any problem they face on the internet, children need help about it (Orhan & Akkoyunlu, 2004). In this respect, it is important to investigate the characteristics of internet usage among adolescents in order to encourage healthy use of the internet, minimize “cyber bullying” and “internet addiction” risks, and prevent its negative psychosocial, mental and physical consequences.

Gender is an important variable in internet use. Most of the studies suggest that boys use the internet for an extended period compared to girls (Aksüt & Batur, 2007; Balcı, Gölcü & Öcalan, 2013; Canan, Ataoğlu, Özçetin & İcmeli, 2012; Yüksel & Yılmaz, 2016). The study conducted by Aksüt & Batur (2007) discovered that boys spent 12 hours and girls spent 9 hours on average on the internet per week. Gender appears to be an important predictor of problematic internet use, and men appear to be more prone to internet addiction than women (Özkan, 2013) or men’s ratio of becoming addicted to the internet is higher (Canan et al., 2012; Dinçer, 2016; Gür, Yurt, Bulduk & Atagöz, 2015).

Today, adolescents meet the internet at early ages. A study conducted with 1018 participants of ages 9-16 found that 45.00% used the internet for the first time between the ages of 7-10 (Kaşıkçı, Çağıltay, Karakuş, Kurşun & Ogan, 2014). Similarly, another study found that 63.00% of 435 high school students had been using the internet for two years (Aylaz, Güneş, Günaydın, Kocaer & Pehlivan, 2016). Duration of internet use among adolescents varies (Oktan, 2015; Yüksel & Yılmaz, 2016). The study by Yüksel and Yılmaz (2016) found that adolescents used the internet 22 hours and more, while another study found that 36.00% of the participants used the Internet one hour a day and that 22.00% used it one-two hours daily (Kaşıkçı et al., 2014). Another study conducted with university students (Dinçer et al., 2014; Say & Durak Batıgün, 2016) found that almost half of the participants spent 3-5 hours a day on the internet. The internet use of adolescents appears to vary between two and five hours.

The duration of internet use is also an important variable. As the internet usage increases, the problematic internet use is seen to increase. The study by Oktan (2015) found that, if three or more hours were spent on the Internet, the problematic internet use increased, and the study by Yüksel and Yılmaz (2016) with 400 high school students found that internet addiction increased as the duration of internet use increased.

There are few studies in literature focusing on internet use of adolescents based on the school type variable. According to one of such studies by Yüksel and Yılmaz (2016), internet addiction does not vary based on school type in high school students while the study by Ceyhan (2011) suggests that attending an industrial vocational school is a risk factor in developing a problematic internet use habit.

One of the important variables for internet use is the purposes of internet use of adolescents (Ceyhan, 2011; Ling et al., 2011; Siyez & Uz Baş, 2013). Adolescents use the internet for different purposes such as entertainment, gaming, academic support, chatting with friends, communication, expressing themselves in global and social networks and socializing. A study conducted by Aydın (2011) investigated the purposes of internet use under the headings of homework-research, gaming, communication-chatting and cybercrimes. Another study found that the internet was used for entertainment-time spending (71.00%), need for information access (59.00%), self-expression (%51.00), unwinding from academic pressure (47.00%) and socializing with others (28.00%) (Ling et al., 2011). According to Donoso and Roe (2006), internet use is expected to be for purposes such as academic success and supporting class work; however, it is mostly used outside the school environment for other than academic purposes such as information access, avoiding boredom, sexually explicit purposes and entertainment.

Internet use is subjective, however, its positive or negative consequences on individuals depend on many factors. In literature, these factors are explained by the time spent on the Internet, personal characteristics, gender, purposes of use, the intention behind the internet usage behavior, family factors and social anxiety (Hazelhurst, Johnson & Sanders, 2011; Ling, et al., 2011; Weinstein & Lejoyeux, 2010; Young, 1998). The time spent on the internet is not the only criterion in terms of “negative consequences” and “addiction”, and is, however, one of the most frequently used basic criteria. Use of the internet for 40 hours or more per week suggests an excessive internet use and internet addiction. In addition to its advantages when used healthily and for useful purposes, the Internet may cause negative consequences when used excessively and unhealthily (Bernardi & Pallanti, 2009; Hinic, 2008). The benefits of the internet are information access without the limits of time and location (Orhan & Akkoyunlu, 2004), achieving efficiency at tasks and works, freely expressing ideas and console disillusionments (Ling et al., 2011). Connecting with people with similar interests and values (Bargh & McKenna, 2004), increasing communication, being useful in the academic field (Balta & Horzum, 2008) and developing the feeling of identity (Siyez & Uz Baş, 2013) are also among the potential benefits of the internet. The negative consequences of internet use are knowledge overload, misinformation, loss of reality, loss of the boundary between public and private, neglecting roles and duties (Brey, 2006). Also, loneliness and depression, the weakening of the ties with relatives and society (Bargh & McKenna, 2004), wasting time, asociality (Hazelhurst et al., 2011), social isolation (Steven & Morris, 2007), cyber bullying (Myers, McCaw & Hemphill, 2011), and most importantly, the risk of internet addiction are among the reported negative effects.

One of the problems experienced in the family and the school in Turkey is excessive internet use. Students can easily access the Internet via mobile devices and phones even during class sessions and communicate with their classmates not face-to-face, but over the internet in the same environment. According to Watson (2005) young people have developed a multi-dimensional communication model and become a community that adapts the communications and information technology to their needs. However, families and teachers are quite ineffective and weak against this community created by young people. It appears to be important to describe the characteristics of internet use among adolescents, their purposes of internet use. Identifying the variables affecting these purposes is thought to be important in minimizing the negative consequences of the relationship created by adolescents with the Internet and increasing the awareness of healthy internet use.

The present study aims to identify the characteristics of internet use among adolescents, their purposes of internet use and whether or not their opinions on the purposes of internet use vary based on gender, high school type and grade level. For this purpose, answers to the following questions were sought:

- What is the distribution of locations and times of internet access, age and level of computer use, and the duration of internet use among adolescents?
- What are the purposes of internet use among adolescents?
- Do their purposes of internet use vary according to their gender, high school type and grade level?

Method

Research Design

The study followed a survey method. The study was conducted by quantitative research method as the aim was to identify the current purposes of internet use and user characteristics of adolescents.

Participants

The study group consisted of 1002 high school students attending 10 schools in four districts in Istanbul province during the 2012-2013 academic year. Two criteria were followed when determining the study group. The first is the inclusion in the study of districts representing different socio-economic status, and the second is the representation of three types of high schools (Anatolian, general and vocational) as the school type, which is an important variable in terms of the social environment. Demographic characteristics of the participants in the study are presented in Table 1.

As seen in Table 1, 467 of the adolescents participating in the study are male (47.40%) and 519 are female (52.60%). Most of the participants are from vocational schools (n=402, 40.10 %), are 11th grade students (N=279, 27.80%), and 17 years old (n=316, 31.80%). They have 1-3 unsuccessful classes (n=279, 28.10%), have a high school graduate mother (n=358, 36.10%) and have a high school graduate father (n=354, 35.60%). The participant groups represented by the least number of adolescents are from general high schools (n=258, 26.70%), 12th grade students (n=229, 22.90%), 19 years or older (n=31, 3.10%). They were repeating the previous year's grade (n=27, 2.70%), and have parents that are not literate (mother n=36, 3.60% and father n=25, 2.50%).

Instruments

Data was collected with the "Internet Use Purposes (IUP) Scale" developed by the researcher. While the scale was being developed a) the literature was scanned and the classes of two grades (10th and 11th) were visited to identify internet use purposes using the students' statements and create an items pool; b) the scale was submitted to the academic members that are experts in information technology and in the subject field for their opinion on the content validity; c) a draft scale form was prepared in line with the experts' opinions; d) a practice was conducted with the participation of 702 high school students; and e) data analysis was performed. The structure validity of the scale was investigated using exploratory and confirmatory factor analysis. As a result of the exploratory factor analysis: The total variance explained by the structure comprising five major factors with the eigenvalue greater than 1 is 53.72 %. Load values in the five factors vary between .42 and .82, and the variance explained by sub-scales varies between 17.18% and 7.57 %. The confirmatory factor analysis revealed as a result of the second level DFA that the five-dimensional structure represented an acceptable fit (RMSEA = .06, RMR = .13, NFI=.88, CFI =.92, IFI=.92, RFI=.86 AGFI =.81, GFI =.84). The Cronbach-Alpha reliability coefficients of the sub-dimensions in the scale vary between $\alpha = .70$ and $\alpha = .89$. The Cronbach-Alpha reliability coefficient of the entire scale is $\alpha = .86$. The IU Scale comprises a total of 48 items in three sections entitled Personal Information, Characteristics of Internet Use and Purposes of Internet Use. The third section of the IUP Scale is a Likert-type scale aimed to identify use purposes. The scale comprises five sub-dimensions entitled Education (8 items), Entertainment (8 items), Psychological Needs (5 items), Socialization (4 items), and information access (4 items), all totaling 29 items. The students were asked about their agreement with the internet use purposes provided in the scale sub-dimensions. The scale responses range between 1- "I strongly disagree" and 5- "I strongly agree".

Table 1.
Demographic Characteristics of the Participants.

Variable	Characteristic	N	(%)
Gender	Boys	467	47.40
	Girls	519	52.60
Type of high school	Anatolian	342	34.10
	General	258	25.70
	Vocational	402	40.10
Grade level	9th Grade	236	23.60
	10th Grade	258	25.70
	11th Grade	279	27.80
	12th Grade	229	22.90
Age	14-15 years	206	20.70
	16 years	273	27.50
	17 years	316	31.80
	18 years	168	16.90
	19 years and older	31	3.10
Education status of mother	Primary	358	36.10
	Secondary	188	19.00
	High school	284	28.70
	University	125	12.60
	Other	36	3.60
Education status of father	Primary	246	24.70
	Secondary	198	19.90
	High school	354	35.60
	University	172	17.30
	Other	25	2.50
Achievement level at school	Failure	27	2.70
	Succeeded	265	26.70
	Not succeeded in 1-3 subjects	279	28.10
	Not succeeded in 4 or more subjects	51	5.10
	High honored	371	37.40

Procedure

Since the districts in Istanbul were far from each other and the data had to be collected within a certain time period, the experts were asked for their help, and the data was collected in 7 months with two rounds of visits by the researcher. In addition, the local school guidance counselors who were commissioned by school administrations assisted the researcher during the data collection period and provided written directions on the implementation.

Data Analysis

The data on the first and the second sub-scales (i.e., characteristics of internet use and purposes of internet use of the adolescents) were analyzed using descriptive statistics such as arithmetic mean, standard deviation and percentage. The third sub scale (i.e., the comparison of the opinions on purposes of internet use according to gender) was analyzed by t-test while One Way Anova (ANOVA) was conducted to compare the results based on grade level and school type.

Results

The findings are provided in line with the objectives of the study under three headings: 1) Characteristics of internet use among adolescents, 2) Purposes of internet use among adolescents and 3) A comparison of purpose of internet use among adolescents according to gender, high school type, and grade level variables.

Characteristics of Internet Use among Adolescents

Descriptive statistics of adolescents' internet use characteristics are displayed in Table 2.

Table 2.
Descriptive Statistics of Adolescents' Internet Use Characteristics.

		Female		Male		Total	
		N	(%)	N	(%)	N	(%)
Place of access to internet	Home	345	66.90	358	77.00	712	71.50
	School-Lab.	2	.40	5	1.10	7	.70
	Internet Cafe	2	.40	25	5.40	27	2.70
	Mobile Phone	160	31.00	74	15.90	239	24.00
	Other	7	1.40	3	.60	11	1.10
Density of Access internet	Weekdays	53	10.50	26	5.80	82	8.40
	Weekend	105	20.80	91	20.10	197	20.30
	Every day	347	68.70	335	74.10	692	71.30
Time to Access Internet	School day	16	3.10	11	2.40	27	2.70
	Out of school day	187	36.50	142	30.60	333	33.60
	Evening	235	45.80	229	49.40	472	47.60
	Night	21	4.10	31	6.70	52	5.20
	Other	54	10.50	51	11.00	108	10.90
Age of first computer use	2-5 ages	38	7.80	61	13.60	101	10.70
	6-9 ages	218	44.90	217	48.20	440	46.40
	10-13 ages	211	43.50	160	35.60	377	39.80
	14-17 ages	18	3.70	12	2.70	30	3.20
Level of computer skills	Beginner	17	3.30	8	1.70	25	2.50
	At some level	37	7.10	19	4.10	56	5.60
	Moderate	199	38.30	162	34.80	365	36.50
	Advanced	212	40.80	188	40.30	408	40.80
Duration of internet use (Years)	Highly skilled	54	10.40	89	19.10	147	14.70
	1-2 years	20	3.90	23	4.90	43	4.30
	3-4 years	64	12.40	61	13.10	126	12.60
	5-6 years	166	32.10	137	29.40	305	30.50
	7 years – above	259	50.10	240	51.50	512	51.30
Duration of internet use (weekly)	Non-user	8	1.50	5	1.10	13	1.30
	1 – 10 hours	259	50.20	194	41.60	458	45.90
	11-20 hours	157	30.40	125	26.80	286	28.70
	21-30 hours	66	12.80	103	22.10	171	17.10
	31-40 hours	16	3.10	20	4.30	37	3.70
	41 hours - above	18	3.50	24	5.10	46	4.60

As seen in Table 2, adolescents connect to the Internet mostly at home (71.50%) and secondly via a mobile phone (24.00%). The girls (31.00%) use mobile phones two times more than the boys (15.90%) do when connecting to the internet. Around 71.30% of the adolescents connect to the Internet every day while 20.30% connect on weekends. More than half of the adolescents connect to the Internet in the evening (47.60%) and at night (5.20%) and have been using the Internet for seven years or more (51.30%). According to these findings, the internet use of the adolescents at home and during evening-night hours instead of environments such as internet cafes and schools-laboratories have increased. The very small percentage of the use of internet cafes to connect to the Internet can be explained by the increased connectivity via mobile phones and home computers.

Almost half the adolescents began to use a computer at ages 6-9 (46.40%). The percentage of the adolescents that began to use a computer at ages 2-5 is 10.70%. One out of every two participants became familiar with a computer at ages 6-9, and one of every ten participants did so until age 5. Also, 40.80% of the adolescents consider themselves to be good at computers, and 14.70% thereof consider themselves to be very good at computers. When examined in terms of gender, while there is no significant difference between the boys and the girls in almost all of the groups, the percentage for boys (19.10%) is higher than girls (10.40%). One out of every ten adolescents in the study began to use the Internet at such a very young age as 2-5, and almost half of them, i.e. one out of every two adolescents began to use the Internet before school or in the first two years of primary school. According to the findings, the teenager age of meeting with computers is quite young.

The large majority of the adolescents (45.90 %) use the Internet 1-10 hours a week. The percentage is higher for the girls (50.20%) than the boys (41.60%). The percentage of the boys (22.10%) using the Internet 21-30 hours a week is twice that of the girls (12.80%). Furthermore, 5.10% of the boys appear to meet the criterion of 40 hours of use, which is considered as a risk for internet addiction, and more boys (5.10%) appear to be in the risk group compared to the girls (3.50%). When considered together with the group using 30-40 hours of internet per week (3.70%), 8.30% of the adolescents appear to be in the risk group of internet addiction and excessive use. 1-20 hours of use, which may be considered a relatively controlled use, is more common among the girls than the boys, while in 21 hours or more of use, in other words, as the duration of weekly use gets longer, the boys appear to use the Internet more than the girls.

The Results of the Purposes of Internet Use among Adolescents

The second sub goal of the study is to identify the purposes of internet use of the adolescents. In the following Table 3, the mean, standard deviation and order of importance in respect of purposes of internet use in the IUP Scale's Education, Entertainment, Psychological needs, Socialization and Information access dimensions.

Table 3.
Descriptive Statistics Regarding Purposes of Internet Use among Adolescents.

Dimensions	\bar{X}	Sd	Order of Importance
1. Education	23.57/2.94	7.19	3
2. Entertainment	19.35/2.41	5.93	5
3. Psychological Needs	13.64/2.72	5.03	4
4. Socialization	14.71/3.67	3.60	1
5. Information access	13.67/3.41	3.58	2

As seen in Table 3, the sub-dimension mean scores for the adolescents' internet use purposes are divided by the number of items to provide a comparison by a rating between 1 (none) - 5 (completely). The adolescents' mean scores in the IUP Scale sub-dimensions are (\bar{X} =2.94) in the Education dimension, (\bar{X} =2.41) in the Entertainment dimension, (\bar{X} =2.72) in the Psychological needs dimension, (\bar{X} =3.67) in the Socialization dimension, and (\bar{X} =3.41) in the information access dimension. The adolescents use the Internet to a large extent for "Socialization" and "Information access", and "to some extent" for "Psychological needs", "Education" and "Entertainment". When the order of importance according to the levels of agreement is analyzed, the adolescents use the Internet for "Socialization" the most and for "Entertainment" purposes the least.

Descriptive statistics regarding the items most and least agreed by the adolescents in the IUP Scale are provided in Table 4.

Table 4.

Descriptive Statistics Regarding the Items Most and Least Agreed By the Adolescents in the IUP Scale.

Sub dimensions	Items	\bar{X}	Sd	Order of importance
Education	Doing homework	3.56	1.10	1
	Preparing for new course subjects	2.34	1.24	2
Entertainment	Watching movies and serials	3.46	1.16	1
	Gambling on the internet	1.75	1.30	2
Psychological needs	Spending free time	3.30	1.28	1
	Forgetting about being lonely	2.19	1.42	2
Socialization	Talking with friends	4.00	1.15	1
	Socialization with others	3.12	1.31	2
Information access	Following up the news and agenda	3.52	1.21	1
	Learning new technologies	3.33	1.29	2

1= highest, 2= lowest, N = 1002

When Table 4 is examined, the highest level of agreement by the adolescents in all sub-dimensions are with items "Chatting with my friends" (\bar{X} =4.00), "Doing homework" (\bar{X} =3.56) "Following up the news and agenda" (\bar{X} =3.52), "Watching movies and series" (\bar{X} =3.46), and "Spending free time" (\bar{X} =3.30). The least agreement is with items "Gambling" (\bar{X} =1.75), "Forgetting about being lonely" (\bar{X} =2.19), and "Preparing for new course subjects" (\bar{X} =2.34), respectively. According to these findings, the adolescents use the Internet "to a large extent" for chatting with friends; and "to some extent" for "spending time" and for "watching movies and series". According to the least agreed items, the adolescents do not use the internet for "Gambling" "at all", and use it "rarely" to forget about their loneliness and prepare for new course subjects.

Findings on the Comparison of Opinions on Purposes of Internet Use by Gender, High School Type and Grade Level

The third sub goal of the study is to investigate whether or not the adolescents' purposes of internet use vary based on gender, high school type and grade level. A comparison of the adolescents' opinions on purposes of internet use by gender is provided in Table 5.

In Table 5, when the t-test results for independent sampling regarding the comparison of the total sub-dimension scores of the IUP Scale by gender, there is no significant difference in the Socialization dimension by gender. Due to the separate t-test was applied for each sub dimension of the scale, Bonferroni correction was applied to control for Type I error rate. New nominal alpha value is calculated as $.01$ ($B = \alpha / (k, 2) = \frac{\alpha}{c} = \frac{.05}{5} = .01$).

Table 5.

A Comparison of the Adolescents' Opinions on Purposes of Internet Use by Gender (t-Test Results for Independent Samples).

Sub dimensions	Gender	N	\bar{X}	Sd	t	p
Education	1.Female	519	24.19	7.41	2.85	.00
	2.Male	467	22.89	6.91		
Entertainment	1.Female	519	18.19	5.59	6.29	.00
	2.Male	467	20.54	6.04		
Psychological needs	1.Female	519	12.90	4.99	4.84	.00
	2.Male	467	14.44	4.97		
Socialization	1.Female	519	14.59	3.73	.89	.36
	2.Male	467	14.80	3.49		
Information access	1.Female	519	13.06	3.78	5.90	.00
	2.Male	467	14.37	3.21		

There is a significant difference in education [$t_{(982.74)} = 2.85$; $p < .01$], entertainment [$t_{(952.58)} = 6.29$; $p < .01$], psychological needs [$t_{(984)} = 4.84$; $p < .01$] and information access [$t_{(980.57)} = 5.90$; $p < .01$] sub-dimensions. The mean score of the boys is higher than that of the girls in entertainment ($\bar{X} = 20.54$), psychological needs ($\bar{X} = 14.44$) and information access ($\bar{X} = 14.37$) dimensions. In education sub-dimension, the mean score of the girls ($\bar{X} = 24.19$) is higher than that of the boys ($\bar{X} = 22.89$). According to these findings, the gender variable is a factor that affects purposes of internet use. Compared to the boys, the girls use the Internet more for educational purposes, while the boys use the Internet more for entertainment, psychological needs and information access.

Comparison of the purposes of internet use among adolescents in relation to types of school is presented in Table 6.

Table 6.

Comparison of the Purposes of Internet Use among Adolescents in Relation to Types of School (One Way ANOVA).

Sub dimensions	Types of school	N	\bar{X}	Sd	F	p	Significant Difference Dunnet C
Education	1. Anatolian	342	23.15	7.32	3.41	.03	
	2. General	258	24.57	7.17			
	3. Vocational	402	23.28	7.06			
Entertainment	1. Anatolian	342	20.41	6.19	21.79	.00	1-2,2-3
	2. General	258	17.35	5.01			
	3. Vocational	402	19.73	5.96			
Psychological needs	1. Anatolian	342	12.74	4.81	22.18	.00	1-3, 2-3
	2. General	258	12.85	5.23			
	3. Vocational	402	14.90	4.84			
Socialization	1. Anatolian	342	14.34	3.85	9.06	.00	1-3, 2-3
	2. General	258	14.27	3.60			
	3. Vocational	402	15.29	3.31			
Information access	1. Anatolian	342	13.74	3.75	1.31	.26	
	2. General	258	13.36	3.54			
	3. Vocational	402	13.81	3.44			

According to the results of the one-way analysis of variance (ANOVA) provided in Table 6 for the comparison of the total scores of the IUP Scale sub-dimensions by school type, there is a significant difference between the students views in the “Entertainment” [$F_{(2, 999)} = 21.79$; $p < .01$], “Psychological needs” [$F_{(2, 999)} = 22.18$; $p < .01$] and “Socialization” [$F_{(2, 999)} = 9.06$; $p < .01$] sub-dimensions by school type. In the “information access” [$F_{(2, 999)} = 1.31$; $p > .01$] and “education” [$F_{(2, 999)} = 3.41$; $p > .01$] sub-dimensions, there is no significant difference. When the Dunnett C results are examined to identify the source of the difference, there is a significant difference between the general ($\bar{X} = 17.35$), anatolian ($\bar{X} = 20.41$) and vocational ($\bar{X} = 19.73$) high school groups in the entertainment dimension. According to the findings, the adolescents attending an Anatolian high school use the Internet for entertainment purposes the most, while those attending a general high school use the Internet for entertainment purposes the least.

In the psychological needs dimension, there is a significant difference between the vocational ($\bar{X} = 14.90$), anatolian ($\bar{X} = 12.74$) and general ($\bar{X} = 12.74$) high school groups. In the socialization dimension, there is a significant difference between the vocational ($\bar{X} = 15.29$), anatolian ($\bar{X} = 13.74$) and general ($\bar{X} = 13.36$) high school groups. According to these findings, the school type appears to be a factor affecting the purposes of internet use. The adolescents in vocational high schools make up the group using the Internet more for socialization and psychological needs than other school types. In the information access dimension, there is no significant difference between the groups by school type.

According to the results of the one-way analysis of variance (ANOVA) for the comparison of the total scores of the IUP Scale sub-dimension by grade level, there is no significant difference between the views of the adolescents in the “education” [$F_{(3, 998)} = .82$; $p > .01$], “entertainment” [$F_{(3, 998)} = 2.29$; $p > .01$], “psychological needs” [$F_{(3, 998)} = .88$; $p > .05$], “socialization” [$F_{(3, 998)} = 2.20$; $p > .01$] and “information access and general culture” [$F_{(3, 998)} = .77$; $p > .01$] sub-dimensions by grade level. According to this finding, the grade level appears not to be a factor affecting the purposes of internet use among the adolescents.

Discussion, Conclusion and Implementation

The present study investigated the characteristics of internet use, purposes of internet use and the variables affecting the purposes of internet use among the adolescents. The large majority of the adolescents connect to the Internet primarily from home and then from a mobile phone, and more than half of the adolescents use the Internet during evening and night hours. This suggests that use from home and during evening-night hours is increasing and becoming personalized. The study by Thomee (2008) also found that the participants connected to the Internet at home the most and that 88.00 % of the participants connected regularly and every day. Another study identified that 59.50 % of the female students and 54.50 % of the male students used computer at home (Tor & Erden, 2004). The present study found that access to the Internet at an internet cafe was as low as 3.00% while a study conducted in 2007 identified the percentage of the students connecting to the Internet at home as 22.30 % (Deveci et al., 2007). At this point, it may be suggested that the students’ use of the Internet at home has increased while accessing at an internet cafe has decreased in the last 7-8 years.

According to the findings, girls use mobile phones two times more than boys when connecting to the Internet. The study by Karaaslan and Budak (2012) also found that female students (78.00%) used mobiles phones more than boys to connect to the Internet, and another study found that girls used the “text messaging” on the phone more than boys (Thomee, 2012). When it is looked at from the adolescents’ developmental characteristics and the social gender perspective, the girls’ inclination to get social support by talking to their fellow girlfriends and communicate may be a factor in their mobile phone usage. The study also showed that more than half of the adolescents had met with a computer as early as when they were 6-9 years old and had been using the Internet for seven years. The age of the study participants is 14-18, and so the adolescents’ exposure to the effects of the Internet appears to begin at very young ages. When considering the decreasing age to meet computers, the inclination to use the Internet excessively increases (Öztürk & Özmen, 2011) and the importance of taking psychosocial measures for the healthy internet usage during the childhood is suggested.

The large majority of adolescents use the Internet 1-10 hours a week. 1-10 hours of internet use is higher in girls than in boys. The percentage of boys using the Internet 30 hours or more per week is higher than that of girls. In other words, as the weekly usage increases, boys appear to use the Internet more than girls. Another finding of the study that could be considered important is that 8.30 % of the adolescents are in the internet addiction and excessive use risk group. The findings regarding excessive use and addiction are in parallel with the literature. The study by Morahan-Martin and Schumacher (2000) also found that 8.00% of the university students were in the group of problematic internet use, while a study conducted in our country on 211 high school students found that 24.20% of the adolescents were in the internet addiction group (Üneri & Tanıdır, 2011). A study conducted in the TRNC on the secondary education students found that 20.70% were in the high-risk group of internet addiction (Özdamlı & Beyatlı, 2013). Also in the present study, the facts that one out of every 10 students is in the internet addiction risk group in respect of duration of usage, that they meet with computers during their childhood between the ages of 6 and 9 and that night and evening time internet usage is high may be suggested to indicate some possible risks regarding the mental health and the development of personal and social skills of the adolescents. The adolescence is a very sensitive period in which the look for communication and socialization increases. It also contains risks of developing unhealthy identities within the anonymity of the virtual world instead of developing personal and social skills in the real world (Özkan, 2013; Sorj & Lissovsky, 2010).

The results showed that the adolescents primarily used the Internet “to a large extent” for socialization, and lastly “to some extent” for entertainment. The adolescents appear to tend to fulfill their need of socialization through the Internet. Similarly, socializing with others and expressing themselves were found to be the factors stimulating internet usage (Dinçer et al., 2014; Ling et al., 2011). Another study states that high school students tend towards virtual socialization as a result of their inadaptability to the environment they live in and try to fulfill their need of making friends through social networks on the Internet (Aydın, 2011). The internet usage among the adolescents is primarily for socialization purposes. The possible reasons for this may be the increasing exam stress, the need for developing their personality, socialization on the Internet being easier and more accessible than that in real life (Aksüt & Batur, 2007; Alavi et al., 2011).

According to Özkan (2013) people with a high anxiety score are expected to prefer communicating through social networks rather than face to face. Programs aiming to increase adolescents’ social skills by directing them towards art, sports, cultural and social activities in real life to meet their need of socialization may be recommended. For, students’ psychosocial development is not less important than their academic and intellectual development. A paradigm change in the education management may be necessary to develop programs aiming to meet their socialization needs by improving the real-life skills instead of the Internet. For, the Internet may lead to various negative consequences instead of its intended use by causing “social isolation” (Kelleci, 2008) and “asocial behaviors” (Hazelhurst et al., 2011). Adolescents use the Internet secondly and “to a large extent” for information access. The study by Aksüt and Batur (2007) found that 60% of the adolescents described “accessing information at any time” as an impressive aspect of the Internet; another study (Griffiths, 2000) found that the adolescents used the Internet for information access, and that the primary motivation of internet usage was “information access” (Philipovic, 2013).

Another finding of the present study is that the internet use for educational purposes is at the level of “to some extent”. Contrary to popular belief, the use of the Internet for the purpose of supporting courses and doing homework etc. appears to fall behind the need for socialization and information access in adolescents. This finding may be explained by their tendency to consider the Internet as a reference and information medium. The tendency to fulfill the need for information access on the Internet may be considered a worrisome result in respect to the structure and function of schools. Adolescents who were born after 1980 and are between the ages of 14 and 15 are called “digital natives” in the literature (Şahin, 2009), and the primary focal points are their relationship with the digital technology and the importance of the characteristics of their perceptions, knowledge and communication.

Adolescents use the Internet “to a large extent” for “socialization and information access”. However, the level of usage for educational purposes as “to some extent” and how this generation explains the meaning of “knowledge” in the course of their real-life experiences and the education provided by the school may be suggested as a focus of a future study. There are parallel findings in the literature suggesting that, contrary to popular belief, internet usage for educational purposes is not very common. A study conducted in the U.S. found that only 32.00% of the children between the ages of 13 and 17 used the Internet for educational purposes (American National School Boards Foundation, 2002, as cited by Orhan & Akkoyunlu, 2004, p.109). The study by Chisholm (2006) also found that only 1.00% of the adolescents between the ages of 12 and 18 used the Internet for research and spent time on the Internet to study (as cited by Tarı Cömert & Kayıran, 2010) and that the use of the Internet for study came after communication and gaming among adolescents (Günel, Turhal & İmal, 2011). The probable reason for such results may be explained by the fact that adolescents perceive the Internet not as a tool providing educational support but as a medium and a “purpose” fulfilling the need for socialization and information access. It is also suggested in the literature that such perceptions during adolescence result in a perception mechanism that functions reversely such as internet addiction, asociality instead of sociality and avoiding family and friends (Turel, Serenko & Giles, 2011).

In the study, gender was found to be a factor affecting purposes of internet use. While girls use the Internet for educational purposes more than boys, boys use it for entertainment, psychological needs and information access more than girls. Another study found that the percentage of internet use to access information was higher among girls while that for gaming purposes was higher among boys (Orhan & Akkoyunlu, 2004). In this respect, the finding that boys use the Internet for entertainment more than girls is in parallel with the literature. A study found that boys spent a large of amount time compared to girls for gaming (Aktaş, Alioğlu & Vardar, 2007) and that boys’ internet gaming addiction (Ayas, 2012) and frequency of online gaming and web navigation were higher than that of girls (Erdoğan, 2008). Boys’ use of the Internet for psychological needs is higher than that of girls. A study reported that boys’ frequency of internet use and level of loneliness were higher than that of the girls (Erdoğan, 2008). The high level of the boys’ internet use for psychological needs may be explained by the restrictive nature of social identity and gender roles imposed on men and the identity confusion during adolescence. A study conducted on 700 high school students found a positive relationship between the adolescents’ internet addiction and loneliness and a negative relationship between their internet addiction and perception of social support from family (Esen & Siyez, 2011). In this context, it may be recommended to implement programs supporting male students’ self-expression and social skills in high schools. Another finding of the study is that the students of the vocational high schools make up the group using the Internet more for psychological needs. In other words, being a man and a student in a vocational high school are important factors in internet use for psychological purposes. Students of vocational high schools may be suggested to use the Internet because of their low academic success and being a socially disadvantaged group. The Internet can also be a tool for adolescents to escape from the problems of everyday life and the tension and pressures caused by the environment (Ceyhan, 2011).

The present study revealed that the high school type was a factor affecting the purposes of internet use. Internet use for educational purposes is higher in adolescents attending a vocational or Anatolian high school than those attending a general high school. Use for entertainment purposes is the highest in the Anatolian high schools and the lowest in the general high schools. The students of vocational high schools use the Internet more for psychological needs and socialization while the students of general high schools make up the group using it for educational purposes the most. The probable reason for this is that the students of general high schools use the Internet more for education and course support due to the concerns for the future since the students of vocational schools have a relative job guarantee and the graduates of Anatolian high schools are at more advantage about receiving higher education. On the other hand, the high level of internet use for socialization and psychological needs in vocational high schools compared to other school types may be suggested to point psychological problems and communication needs of the students of vocational high schools. A study conducted on 307 high school students found that school type was an important predictor of problematic internet use and that

attending an industrial vocational high school was an important risk factor in problematic internet use (Ceyhan, 2011). In this context, the internet habits, mental health and socialization needs of the students of vocational schools may be a focus for further studies.

In short, the present study has concluded that the age of meeting with the Internet has significantly decreased, that the adolescents connect to the Internet mostly at home and during the evening and night hours, that girls' internet use over mobile phones is two times more than that of boys, that the percentage of boys using the Internet for extended periods is higher than that of girls, and that one out of every ten adolescents is in the internet addiction risk group. While adolescents use the Internet for socialization the most and for entertainment the least, girls use the Internet more for educational purposes whereas boys more for entertainment, psychological needs and information access. Purposes of internet use vary significantly based on gender and school type, and do not vary based on grade level. For future studies, focusing on the meaning of socialization and information access in adolescents, and multidisciplinary studies investigating the psychological factors affecting "state of well-being", particularly boys and students of vocational high schools, and expectations from internet use are recommended.

Acknowledge

This study was presented in the 5th European Conference on Social and Behavioral Sciences which held in St Petersburg, Russia on 11-14 September 2014.

Türkçe Sürüm

Giriş

Dünyada ve Türkiye’de ergenlerin internet kullanımı hızla yaygınlaşmaktadır. Gençler için internet, okulda, evde, günlük yaşamda ayrılmaz bir parça haline gelmiştir. Başlangıçta küresel iletişim, bilgiye ulaşma ve kişilerarası iletişimde sağladığı kolaylıklar açısından olumlu yönleri ile anılan internet, zaman içinde ortaya çıkan akademik, psikolo-sosyal ve fizyolojik olumsuz sonuçları ele alınarak da incelenmeye başlamıştır.

Gençler interneti en çok kullanan grupların başında gelmekte ve internet kullanımı katlanarak artmaktadır (Alavi, Maracy, Jannatifard & Eslami, 2012; Sorj & Lisovsky, 2010; Dinçer, Mavaşoğlu, & Mavaşoğlu, 2014; Tarı Cömert & Kayıran, 2010). 15-24 yaş arasındaki erkeklerin %44.00’ü, kızların %15.00’i internet ve video oyunları oynamaktadır ve online oyun oynama iki kat artmıştır (Thomee, 2012). 12-18 yaş ergenlerle yapılan bir araştırmada, katılımcıların %85.00’inin internet kullandığı, 596 öğrencinin katıldığı bir diğer çalışmada ergenlerin günde ortalama 2.5 saatini internette geçirdiği bulunmuştur (Li, 2008; Ling, Ramadass, Altaher & Arjuman, 2011). Türkiye’de ise internet aboneliği 55 milyona ulaşmıştır (TUIK,2016). Dünyada internet kullanımı sıralamasında Türkiye, nüfusunun % 57.00’si internet kullanan 17. sıradaki ülkedir (IWS, 2016). 25 Avrupa ülkesinden 11-16 yaş grubu ergenlerle yapılan araştırmada, Türkiye’den katılan ergenlerin %25.00’inin, aşırı internet kullanımı semptomlarının çoğunu gösterdiği bulunmuş, aynı zamanda Türkiye, katılımcılarının %2.00’si semptomların tümünü gösteren, beş ülke içinde yer almıştır(Lobe, Livingstone, Olafstone & Vodeb, 2012; Smahel et al., 2012).

Bilişim teknolojilerinin, özellikle genç yetişkinler üzerinde daha etkili olduğu görülmektedir (Dinçer, 2012; Thomee, 2012). Deniz’e (2010) göre 16-24 yaş aralığındaki gençlerde internet kullanımı, çeşitli sorunlar oluşturarak artmaktadır. Diğer yandan gençler fiziksel ve zihinsel gelişim sürecinde olduklarından, psikolojik işlevler henüz olgunlaşmamıştır (Xiong, 2011). Yetişkinler internette her hangi bir olumsuzlukla karşılaştıklarında sorunla baş edebilirken, çocuklar bu konuda yardıma ihtiyaç duymaktadır (Orhan & Akkoyunlu, 2004). Bu bağlamda sağlıklı internet kullanımının teşvik edilmesi, “sanal zorbalık” ve “internet bağımlılığı” riskinin en aza indirilmesi “olumsuz psiko sosyal, zihinsel ve fiziksel sonuçların engellenmesi” açısından ergenlerin internet kullanım özelliklerinin incelenmesi önem taşımaktadır.

İnternet kullanımında cinsiyet önemli bir değişkendir. Yapılan çalışmaların çoğunda erkeklerin kızlara göre interneti daha uzun süre kullandığı anlaşılmaktadır (Aksüt & Batur, 2007; Balcı, Gölcü & Öcalan, 2013; Canan, Ataoğlu, Özçetin & İcmeli, 2012; Yüksel & Yılmaz, 2016). Aksüt ve Batur’un (2007) çalışmasında erkeklerin haftada ortalama 12 saat, kızların 9 saat internet kullandıkları bulunmuştur. Cinsiyetin problemlili internet kullanımının önemli bir yordayıcısı olduğu, erkeklerin kadınlara göre internet bağımlılığına daha yatkın (Özkan, 2013) ya da internet bağımlısı olma oranlarının daha yüksek olduğu görülmektedir (Canan et al., 2012; Dinçer, 2016; Gür, Yurt, Bulduk & Atagöz, 2015). Günümüzde ergenler, internetle küçük yaşlarda tanışmaktadır. 9-16 yaş aralığında 1018 katılımcı ile yapılan bir araştırmada katılımcıların %45.00’inin 7-10 yaş aralığında ilk kez interneti kullandığı (Kaşıkçı, Çağıltay, Karakuş, Kurşun & Ogan, 2014); bir başka çalışmada ise 435 lise öğrencisinin %63.00’ünün 2 yıldan beri internet kullandığı (Aylaz, Güneş, Günaydın, Kocaer & Pehlivan, 2016) bulunmuştur. Ergenlerin internet kullanım süreleri ise değişiklik göstermektedir (Oktan, 2015; Yüksel & Yılmaz, 2016). Yüksel ve Yılmaz’ın (2016) çalışmasında ergenlerin interneti haftada 22 saat ve üzerinde kullanma oranının yüksek olduğu; bir diğer çalışmada katılımcıların %36.00’sinin günde bir saat, %22.00’sinin bir-iki saat internet kullandığı (Kaşıkçı et al., 2014); üniversite öğrencileri ile yapılan çalışmada ise katılımcıların yarıya yakınının günde 3-5 saatini internette geçirdiği bulunmuştur (Dinçer et al., 2014; Say & Durak Batıgün, 2016). Ergenlerin internet kullanım süresinin günde 2-5 saat değişebildiği görülmektedir.

İnternet kullanım süresinin de cinsiyet gibi önemli bir değişkendir, kullanım süresi arttıkça, problemler internet kullanımının da arttığı görülmektedir. Oktan'ın (2015) çalışmasında günde 3 saat ve daha fazla internette kalındığında problemler internet kullanımının; Yüksel ve Yılmaz'ın (2016) 400 lise öğrencisinin katıldığı çalışmalarında ise internet kullanım süresi arttıkça internet bağımlılığının arttığı ortaya konulmuştur.

Alanyazında okul türü değişkenine göre ergenlerin internet kullanımına ilişkin çalışmalara çok fazla rastlanmamaktadır. Yapılan çalışmalardan biri olan Yüksel ve Yılmaz'ın (2016) çalışmasına göre, lise öğrencilerinde internet bağımlılığının okul türüne göre farklılık göstermezken; Ceyhan'ın (2011) çalışmasında ise endüstri meslek lisesine devam etmek, problemler internet kullanımını geliştirmede bir risk faktörüdür.

İnternet kullanımında önemli değişkenlerden biri de ergenlerin internet kullanım amaçlarıdır (Ceyhan, 2011; Ling et al., 2011; Siyez & Uz Baş, 2013). Ergenler interneti eğlence, oyun, akademik destek, arkadaşlarla konuşmak, iletişim, küresel ve sosyal ağlarda kendini ifade etmek, sosyalleşmek gibi pek çok farklı amaçla kullanılmaktadır. Aydın'ın (2011) çalışmasında öğrencilerin internet kullanım amaçları ödev-araştırma yapma, Oyun oynama, iletişim-sohbet, Bilişim Suçları olmak üzere dört başlık altında incelenmiştir. Bir diğer çalışmada internetin, eğlence-zaman geçirme (%71.00), bilgilendirme ihtiyacı (%59.00), kendini ifade etme (%51.00), akademik baskıdan kurtulmak için rahatlama (%47.00), başkalarıyla sosyalleşmek (%28.00) amacıyla kullanıldığı bulunmuştur (Ling et al., 2011). Donoso ve Roe'ya (2006) göre internetin akademik başarı, dersleri destekleme gibi amaçlarla kullanımı beklenmekte ancak internet çoğunlukla okul ortamı dışında, bilgi edinme, can sıkıntısından kurtulma, cinsel içerikli amaçlar, eğlenme gibi akademik amaçlar dışındaki amaçlarla kullanılmaktadır.

İnternet kullanımı özeldir, ancak bireyler üzerinde olumlu ya da olumsuz sonuçlara neden olması pek çok faktöre bağlıdır. Alanyazında bu faktörler internette geçirilen süre, kişisel özellikler, cinsiyet, kullanım amaçları, internet kullanımı davranışının ardındaki niyet, ailevi faktörler ve sosyal kaygı ile açıklanmaktadır (Hazelhurst, Johnson & Sanders, 2011; Ling et al., 2011; Weinstein & Lejoyeux, 2010; Young, 1998). İnternette geçirilen süre "olumsuz sonuçlar" ve "bağımlılık" açısından tek ölçüt değildir ancak en sık kullanılan temel ölçütlerdendir. Haftada 40 saat ve üstü kullanım, aşırı internet kullanımı ve internet bağımlılığı riski taşımaktadır (Bernardi & Pallanti, 2009; Hinic, 2008). Sağlıklı ve yararlı amaçlar için kullanıldığında kullanıcıya yarar sağlayan internet, aşırı ve sağlıksız kullanıldığında olumsuz sonuçlara neden olmaktadır. İnternetin yararları; zaman ve mekan sınırı olmaksızın bilgiye ulaşma (Orhan & Akkoyunlu, 2004), görev ve işlerde etkililik sağlamak, fikirleri özgürce ifade etmek, hayal kırıklıklarını teselli etmektir (Ling et al., 2011). Benzer ilgi, yetenek ve değerlere sahip kişilerle bağlantı kurabilme (Bargh & McKenna, 2004) iletişimi artırma, akademik alanda yarar sağlama (Balta & Horzum, 2008) kimlik duygusunun gelişmesi de (Siyez & Uz Baş, 2013) internetin potansiyel yararları arasındadır. İnternet kullanımının olumsuz sonuçları ise aşırı bilgi yükü, yanlış bilgilendirme, gerçeklik duygusunun kaybı, kamu-özel sınırlarının kaybolması, rol ve görevleri ihmal etme (Brey, 2006) yalnızlık, depresyon, akrabalık ve toplumla bağların zayıflaması (Bargh & McKenna, 2004) zamanı boşa harcama, asosyalite (Hazelhurst et al., 2011), sosyal izolasyon (Steven & Morris, 2007) sanal zorbalık (Myers, McCaw & Hemphill, 2011) ve en önemlisi internet bağımlılığı riskidir.

Türkiye'de aile ve okul ortamında yaşanan sorunlardan biri de aşırı internet kullanımıdır. Öğrenciler, mobil araçlar ve cep telefonları ile ders sırasında bile kolayca internete ulaşabilmekte, aynı sınıftaki arkadaşları ile iletişimini aynı ortamda yüz yüze değil, internet üzerinden sürdürebilmektedir. Watson'a (2005) göre gençler çok boyutlu bir iletişim modeli geliştirmiş, iletişim ve bilişim teknolojisini kendi ihtiyaçlarına uyarlayan bir topluluk olmuşlardır. Ancak gençlerin oluşturdukları bu topluluğa karşı aile ve öğretmenler oldukça etkisiz ve güçsüz durmaktadır. Ergenlerin internet ile kurdukları ilişkide internet bağımlılığı, aşırı internet kullanımı gibi olumsuz sonuçların en aza indirilmesi, sağlıklı internet kullanımı farkındalığının artması bağlamında ergenlerin internet kullanım özelliklerinin, internet kullanma amaçlarının ve bu amaçları etkileyen değişkenlerin betimlenmesi önemli görülmektedir.

Bu çalışma ergenlerin internet kullanım özelliklerini, internet kullanım amaçlarını ve internet kullanım amaçlarına ilişkin görüşlerin cinsiyet, lise türü ve sınıf düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaca yönelik aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

Lise öğrencisi ergenlerin:

- İnternete erişim yer ve zamanı, bilgisayar kullanma yaşı ve düzeyi, internet kullanım süresine ilişkin dağılım nasıldır?
- İnternet kullanım amaçları nasıldır?
- İnterneti kullanma amaçları, cinsiyet, lise türü ve sınıf düzeyine göre farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Araştırma Modeli

Araştırma var olan durumu betimlemeyi amaçladığından tarama türündedir. Araştırma mevcut durumda ergenlerin internet kullanım amaçları ve kullanıcı özelliklerinin saptanmasını amaçladığından nicel araştırma yöntemi ile yürütülmüştür.

Katılımcılar

Araştırmanın çalışma grubunu 2012-2013 Eğitim öğretim yılında, İstanbul İli'nde dört ilçe ve 10 okulda öğrenim gören 1002 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışma grubu belirlenirken iki ölçüt gözetilmiştir. Birincisi araştırmada farklı sosyo ekonomik statüden kesimleri temsil eden ilçelerin yer alması, ikincisi sosyal çevre açısından okul türünün önemli bir değişken olması nedeniyle üç türdeki lisenin (anadolu, genel ve meslek lisesi) öğrencilerinin temsil edilmesidir. Araştırmanın katılımcılarına ilişkin kişisel bilgiler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1'de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan ergenlerin 467'si erkek (%47.40), 519'u kızdır (%52.60). Katılımcıların en fazla meslek liselerinden (n=402, %40.10), 11. Sınıf öğrencisi(n=279, %27.80), 17 yaş (n=316, %31.80), 1-3 zayıfı olan (n=279, %28.70), anne eğitim düzeyi ilköğretim(n=358, %36.10), baba eğitim düzeyi lise(n=354, %35.60) olan grupta oldukları görülmektedir. Katılımcıların en az sayıda grupları ise genel liselerden (n=258, %25.70), 12. Sınıf öğrencisi (n=229, %22.90), 19 yaş ve üstü (n=31, %3.10), bir önceki yıl sınıfta kalan (n=27,%2.70), anne (n=36, %3.60) ve babası (n=25, %2.50) okuma yazma bilmeyen ergenlerin oluşturduğu gruplardır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan İnternet Kullanım Amaçları (İKA) Ölçeği aracılığıyla toplanmıştır. Ölçek geliştirme çalışmasında: a) alanyazın taraması ile iki sınıfta (10. ve 11. Sınıf) derse girilerek internet kullanım amaçlarının belirlenmesine yönelik öğrenci ifadelerinden yararlanılarak madde havuzunun oluşturulması b) Kapsam geçerliği için bilişim teknolojisi uzmanı ve alan uzmanı akademisyenlerin görüşüne sunulması c) Uzman görüşleri doğrultusunda ölçek taslak formun hazırlanması d) 702 lise öğrencisinin katılımı ile uygulama yapılması e) Veri analizi aşamaları takip edilmiştir. Ölçeğin yapı geçerliği açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi ile incelenmiştir. AFA sonucunda: özdeğeri 1 den büyük beş faktörden oluşan yapının, açıkladığı toplam varyans oranı % 53.72'dir. Beş faktördeki faktör yük değerleri .42 ile .82 arasında, alt ölçeklerin açıkladığı varyans ise %17.18 ile %7.57 arasında değişmektedir. Doğrulayıcı faktör analizi ikinci düzey DFA sonucunda beş boyutlu bu yapının iyi uyum verdiği bulunmuştur (RMSEA = .06, RMR = .13, NFI=.88, CFI =.92, IFI=.92, RFI=.86 AGFI =.81, GFI=.84). Ölçeğin alt boyutlarının Cronbach-Alfa Güvenirlik Katsayıları $\alpha=.70$ ile $\alpha=.89$ arasında değişmektedir. Ölçeğin tümünün Cronbach-Alfa Güvenirlik Katsayısı $\alpha=.86$ 'dır. İKA Ölçeği, Kişisel bilgiler, İnternet kullanım özellikleri, İnternet kullanım amaçları olmak üzere üç bölümde toplam 48 maddeden oluşmaktadır. İKA Ölçeğinin kullanım amaçlarını belirlemeye yönelik üçüncü bölümü Likert tipi bir ölçektir. Ölçek, Eğitim (8 madde), Eğlence (8madde), Psikolojik İhtiyaçlar (5 madde), Sosyalleşme (4

madde), Bilgilenme (4 madde) olmak üzere beş alt boyut ve 29 maddeden oluşmaktadır. Öğrencilere ölçek alt boyutlarında ifade edilen internet kullanım amaçlarına katılım düzeyleri sorulmuştur. Ölçek 1-“hiç katılmıyorum” dan, 5-“tamamiyle katılıyorum” şeklinde cevaplanmaktadır.

Tablo 1.
Katılımcılara İlişkin Kişisel Bilgiler.

Değişken	Düzye	N	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kız	519	52.60
	Erkek	467	47.40
Lise Türü	Anadolu	342	34.10
	Genel	258	25.70
	Meslek	402	40.10
Sınıf düzeyi	9. sınıf	236	23.60
	10. sınıf	258	25.70
	11. sınıf	279	27.80
	12. sınıf	229	22.90
Yaş	14-15 yaş	206	20.70
	16 yaş	273	27.50
	17 yaş	316	31.80
	18 yaş	168	16.90
	19 ve üstü	31	3.10
Anne Eğitim Düzeyi	İlkokul	358	36.10
	Ortaokul	188	19.00
	Lise	284	28.70
	Üniversite	125	12.60
	Diğer	36	3.60
Baba Eğitim Düzeyi	İlkokul	246	24.70
	Ortaokul	198	19.90
	Lise	354	35.60
	Üniversite	172	17.30
	Diğer	25	2.50
Okul başarı durumu	Kaldım	27	2.70
	Doğrudan geçtim	265	26.70
	1-3 zayıf	279	28.10
	4-üstü zayıf	51	5.10
	Takdir-teşekkür	371	37.40

Uygulama Süreci

Uygulama sürecinde İstanbul da ilçelerin ve okulların mesafelerinin uzak olması, verilerin belli bir zaman diliminde toplanması gereği nedeniyle rehberlik servislerindeki uzmanların yardımına başvurulmuş ve veriler araştırmacının yanı sıra araştırma hakkında kendilerine önceden bilgi ve uygulamaya dair yazılı yönergeler verilmek kaydıyla okul yönetimlerinin görevlendirdiği okul rehberlik servislerindeki uzmanların yardımı ile 7 ay süresince iki turda gerçekleşen ziyaretlerle toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmanın birinci ve ikinci alt amacı olan, ergenlerin internet kullanım özellikleri ve internet kullanım amaçlarına ilişkin veriler, aritmetik ortalama, standart sapma ve yüzde gibi betimsel istatistiklerle analiz edilmiştir. Araştırmanın üçüncü alt amacı olan internet kullanım amacına ilişkin görüşlerin cinsiyete göre karşılaştırmasında t-testi; sınıf düzeyi ve lise türüne göre karşılaştırmasında Tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

Bulgular

Bulgular, araştırmanın amaçları doğrultusunda 1) Ergenlerin internet kullanım özellikleri 2) Ergenlerin internet kullanım amaçları 3) Ergenlerin internet kullanım amaçlarının cinsiyet, lise türü ve sınıf düzeyi değişkenlerine göre karşılaştırılması olmak üzere üç başlıkta verilmiştir.

Ergenlerin İnternet Kullanım Özelliklerine İlişkin Bulgular

Tablo 2’de ergenlerin internet kullanım özelliklerine ilişkin dağılımlar yer almaktadır.

Tablo 2.
Ergenlerin İnternet Kullanım Özelliklerine İlişkin Dağılımlar.

		Kız		Erkek		Toplam	
		N	(%)	N	(%)	N	(%)
İnternete erişim yeri	Evden	345	66.90	358	77.00	712	71.50
	Okul-lab	2	.40	5	1.10	7	.70
	İnternet Cafe	2	.40	25	5.40	27	2.70
	Cep telefonu	160	31.00	74	15.90	239	24.00
	Diğer	7	1.40	3	.60	11	1.10
İnternete bağlanma zamanı	Hafta içi	53	10.50	26	5.80	82	8.40
	Hafta sonu	105	20.80	91	20.10	197	20.30
	Her gün	347	68.70	335	74.10	692	71.30
İnternete bağlanma saatleri	Gündüz okulda	16	3.10	11	2.40	27	2.70
	Gündüz okul dışı	187	36.50	142	30.60	333	33.60
	Akşam	235	45.80	229	49.40	472	47.60
	Gece	21	4.10	31	6.70	52	5.20
	Diğer	54	10.50	51	11.00	108	10.90
Bilgisayar kullanma Yaşı	2-5 yaş	38	7.80	61	13.60	101	10.70
	6-9 yaş	218	44.90	217	48.20	440	46.40
	10-13 yaş	211	43.50	160	35.60	377	39.80
	14-17 yaş	18	3.70	12	2.70	30	3.20
Bilgisayar Kullanım düzeyi	Başlangıç düzeyinde	17	3.30	8	1.70	25	2.50
	biraz düzeyinde	37	7.10	19	4.10	56	5.60
	orta düzeyde	199	38.30	162	34.80	365	36.50
	iyi düzeyde	212	40.80	188	40.30	408	40.80
	cok iyi düzeyde	54	10.40	89	19.10	147	14.70
İnternet kullanım Süresi (yıl)	1-2 yıl	20	3.90	23	4.90	43	4.30
	3-4 yıl	64	12.40	61	13.10	126	12.60
	5-6 yıl	166	32.10	137	29.40	305	30.50
	7 ve üstü	259	50.10	240	51.50	512	51.30
	Kullanmıyorum	8	1.50	5	1.10	13	1.30
İnternet kullanım süresi (haftalık)	1 – 10 saat	259	50.20	194	41.60	458	45.90
	11-20 saat	157	30.40	125	26.80	286	28.70
	21-30 saat	66	12.80	103	22.10	171	17.10
	31-40 saat	16	3.10	20	4.30	37	3.70
	41 ve üstü	18	3.50	24	5.10	46	4.60

Tablo 2’de görüldüğü gibi ergenler internete en çok (%71.50) evden, ardından cep telefonu ile (%24.00) bağlanmaktadır. Kızlar, internete bağlanırken cep telefonunu (%31.00) erkeklere göre (%15.90) iki kat fazla kullanmaktadır. Ergenlerin %71.30’u internete her gün bağlanırken, %20.30’u hafta sonu bağlanmaktadır. Ergenlerin yarıdan fazlası akşam (%47.60) ve gece (%5.20) saatlerinde internete bağlanmakta; 7 yıl ve daha fazla süredir (%51.30) internet kullanmaktadır. Bu bulgulara göre ergenlerin internet kafeler ve okul-laboratuvar gibi ortamlar yerine interneti evden ve akşam-gece saatlerinde kullanımları yaygınlaşmıştır. İnternet kafelerin internete bağlanma yeri olarak çok küçük bir oranda kalması, internet kullanımının mobil telefonlar ve ev bilgisayarları üzerinden bağlantının artması ile açıklanabilir.

Ergenlerin yarıya yakını bilgisayar kullanmaya 6-9 yaşlarında (%46.40) başlamıştır. 2-5 yaşlarında bilgisayar kullanmaya başlayan ergenlerin oranını ise %10.70’dir. Her iki katılımcıdan biri 6-9 yaşlarında, on katılımcıdan biri 5 yaşına kadar bilgisayarla tanışmaktadır. Ergenlerin %40.80’i bilgisayarı iyi düzeyde, %14.70’i çok iyi düzeyde kullandığı görülmektedir. Cinsiyete göre hemen hemen tüm gruplarda erkekler ve kızlar arasında belirgin bir fark görülmezken, bilgisayarı daha iyi düzeyde kullandıkları görüşünde olan erkeklerin oranı (%19.10) kızlara göre (%10.40) daha fazladır. Araştırma kapsamındaki her on ergenden biri, interneti kullanmaya 2-5 yaş gibi çok küçük yaşlarda; yarıya yakını yani her iki ergenden biri okul öncesi ve ilkokulun ilk iki yılında internet kullanmaya başlamıştır. Bulgulara göre ergenlerin bilgisayar ile tanışma yaşı oldukça küçüktür.

Ergenlerin büyük çoğunluğu (%45.90) haftada 1-10 saat internet kullanmaktadır. Bu oran kızlarda (%50.20) erkeklere(%41.60) göre daha yüksektir. İnterneti haftada 21-30 saat kullanan erkeklerin (%22.10) oranı ise kızlardan (%12.80) iki kat fazladır. Ergenlerin %5.00’inin internet bağımlılığı için risk kabul edilen haftalık 40 saat kullanım ölçütünü karşıladığı, erkeklerin (%5.10) kızlara(%3.50) göre görece daha fazlasının risk grubunda olduğu anlaşılmaktadır. Haftada 30-40 saatlik kullanıcı dilimi (%3.70) ile birlikte düşünüldüğünde ergenlerin %8.30’unun internet bağımlılığı ve aşırı kullanım risk grubunda olduğu görülmektedir. Haftalık internet kullanım süresi görece kontrollü sayılabilecek 1-20 saat kullanım kızlarda erkeklere göre daha fazla iken, 21 saat ve üstü sürede, bir başka deyişle haftalık kullanım süresi uzadıkça erkeklerin kızlardan daha fazla internet kullandığı görülmektedir.

Ergenlerin İnternet Kullanım Amaçlarına İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt amacı ergenlerin interneti kullanım amaçlarının neler olduğunun belirlenmesidir. Aşağıda Tablo 3’te ergenlerin İKA Ölçeği’nin Eğitim, Eğlence, Psikolojik İhtiyaçlar, Sosyalleşme ve Bilgilenme boyutlarında, internet kullanım amaçlarına ilişkin ortalama, standart sapma ve önem sırası yer almaktadır.

Tablo 3.

Ergenlerin İnternet Kullanım Amaçlarına İlişkin Betimsel İstatistikler.

Boyutlar	\bar{X}	Ss	Önem Sırası
1. Eğitim	23.57/2.94	7.19	3
2. Eğlence	19.35/2.41	5.93	5
3. Psikolojik İhtiyaçlar	13.64/2.72	5.03	4
4. Sosyalleşme	14.71/3.67	3.60	1
5. Bilgilenme	13.67/3.41	3.58	2

Tablo 3’te görüldüğü gibi ergenlerin internet kullanım amaçlarına ilişkin alt boyut ortalama puanları madde sayısına bölünerek ölçekte 1(hiç)-5(tamamiyle) derecelendirmesine dayalı karşılaştırma sağlanmıştır. Ergenlerin İKA Ölçeği alt boyutlarındaki ortalamaları Eğitim boyutunda (\bar{X} =2.94), Eğlence boyutunda (\bar{X} =2.41), Psikolojik ihtiyaçlar boyutunda (\bar{X} =2.72), Sosyalleşme boyutunda (\bar{X} =3.67) ve

Bilgilenme boyutundadır ($\bar{X}=3.41$). Ergenler interneti büyük ölçüde “Sosyalleşme” ve “Bilgilenme” amaçlı, “Biraz” düzeyinde “Psikolojik ihtiyaçlar”, “Eğitim” ve “Eğlence” amacıyla kullanmaktadır. Katılım düzeylerine göre önem sırası gözetildiğinde ergenler en fazla “Sosyalleşme”, en az düzeyde “Eğlence” amaçlı interneti kullanmaktadır. İKA Ölçeği alt boyutlarında ergenlerin en çok ve en az katılım gösterdikleri maddelere ilişkin betimsel istatistikler Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4.

Ergenlerin İKA Ölçeği Alt Boyutlarında En Çok ve En Az Katıldıkları Maddelere İlişkin Betimsel İstatistikler.

Alt Boyutlar	Madde	\bar{X}	Ss	Önem Sırası
Eğitim	Ödev yapmak	3.56	1.10	1
	Yeni ders konusuna hazırlanmak	2.34	1.24	2
Eğlence	Film - dizi izlemek	3.46	1.16	1
	Şans oyunları oynamak	1.75	1.30	2
Psikolojik ihtiyaçlar	Zaman geçirmek	3.30	1.28	1
	Yalnızlığımı unutmak	2.19	1.42	2
Sosyalleşme	Arkadaşlarımla konuşmak	4.00	1.15	1
	Sosyalleşmek	3.12	1.31	2
Bilgilenme	Haberleri ve gündemi takip etmek	3.52	1.21	1
	Yeni teknolojileri öğrenmek	3.33	1.29	2

1= en yüksek, 2= en düşük N = 1002

Tablo 4 incelendiğinde, ergenler tüm alt boyutlarda en yüksek katılımı “Arkadaşlarımla konuşmak” ($\bar{X}=4.00$), “Ödev yapmak” ($\bar{X}=3.56$) “Haberleri ve gündemi takip etmek” ($\bar{X}=3.52$), “Film ve dizi izlemek” ($\bar{X}=3.46$), “Zaman geçirmek” ($\bar{X}=3.30$) maddelerine göstermişlerdir. En düşük katılım ise sırasıyla “Şans oyunları oynamak” ($\bar{X}=1.75$), “Yalnızlığımı unutmak” ($\bar{X}=2.19$), “Yeni ders konusuna hazırlanmak” ($\bar{X}=2.34$) maddelerine göstermişlerdir. Bu bulgulara göre ergenler interneti “büyük ölçüde” arkadaşları ile konuşmak; “biraz” düzeyinde “zaman geçirmek”, “film ve dizi izlemek” amacıyla kullanmaktadır. En az katılım gösterilen maddelere göre ise ergenler, interneti “Şans oyunları oynama” amaçlı “hiç” kullanmamakta, “çok az” düzeyde yalnızlıklarını unutmak ve yeni ders konusuna hazırlanmak amacıyla kullanmaktadırlar.

İnternet Kullanım Amaçlarına İlişkin Görüşlerin Cinsiyet, Lise Türü ve Sınıf Düzeyine Göre Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü amacı ergenlerin interneti kullanım amaçlarının cinsiyet, lise türü ve sınıf düzeyine göre farklılaşp farklılaşmadığının incelenmesidir. Ergenlerin internet kullanım amaçlarına ilişkin görüşlerinin cinsiyete göre karşılaştırması aşağıda Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5’te, İKA Ölçeği alt boyut toplam puanlarının cinsiyete göre karşılaştırılmasına ilişkin bağımsız örneklem için t testi sonuçları incelendiğinde, Sosyalleşme boyutunda cinsiyete göre anlamlı bir fark yoktur. Eğitim [$t_{(982.74)}= 2.85$; $p<.01$], eğlence [$t_{(952.58)}= 6.29$; $p<.01$] psikolojik ihtiyaçlar [$t_{(984)}= 4.84$; $p<.01$] ve bilgilenme [$t_{(980.57)}= 5.90$; $p<.01$] alt boyutlarında cinsiyete göre anlamlı fark vardır. Ölçeğin her bir alt boyutu için ayrı ayrı t testi yapılmasından dolayı Tip 1 hatanın artması söz konusudur. Bu nedenle Bonferroni düzeltmesi yapılmıştır. Bonferroni düzeltmesi anlamlılık düzeyi/bağımlı değişken sayısı formülü ile hesaplanmaktadır (Miller, 1991). Bu durumda ikili karşılaştırma sonuçlarının yeniden belirlenen nominal bir alfa değeri ile yapılması gerekmektedir. Bonferroni düzeltmesi ile belirlenen yeni nominal alfa değeri ($B = \alpha / (k, 2) = \frac{\alpha}{c} = \frac{.05}{5} = .01$) olarak hesaplanmıştır.

Tablo 5.

İnternet Kullanım Amaçlarına İlişkin Görüşlerin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması (Bağımsız örneklem için t testi).

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	t	p
Eğitim	1.Kız	519	24.19	7.41	2.85	.00
	2.Erkek	467	22.89	6.91		
Eğlence	1.Kız	519	18.19	5.59	6.29	.00
	2.Erkek	467	20.54	6.04		
Psikolojik İhtiyaçlar	1.Kız	519	12.90	4.99	4.84	.00
	2.Erkek	467	14.44	4.97		
Sosyalleşme	1.Kız	519	14.59	3.73	.89	.36
	2.Erkek	467	14.80	3.49		
Bilgilenme	1.Kız	519	13.06	3.78	5.90	.00
	2.Erkek	467	14.37	3.21		

Eğlence (\bar{X} =20.54), psikolojik ihtiyaçlar (\bar{X} =14.44) ve bilgilenme (\bar{X} =14.37) boyutlarında erkeklerin ortalaması kızlardan yüksektir. Eğitim boyutunda ise kızların ortalaması (\bar{X} =24.19) erkeklerden (\bar{X} =22.89) yüksektir. Bu bulgulara göre cinsiyet, internet kullanım amaçlarını etkileyen bir faktördür. Kızlar erkeklere göre interneti daha çok eğitim amacıyla, erkeklerin ise kızlara göre interneti eğlence, psikolojik ihtiyaçlar ve bilgilenme amacıyla daha fazla kullanmaktadır. İnternet kullanım amaçlarına ilişkin görüşlerinin lise türüne göre karşılaştırması Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6.

İnternet Kullanım Amaçlarına İlişkin Görüşlerin Lise Türüne Göre Karşılaştırılması (Tek Yönlü Varyans Analizi ANOVA).

Alt Boyutlar	Lise Türü	N	\bar{X}	Ss	F	p	Anlamlı Fark Dunnet C
Eğitim	1. Anadolu	342	23.15	7.32	3.41	.03	
	2. Genel	258	24.57	7.17			
	3. Meslek	402	23.28	7.06			
Eğlence	1. Anadolu	342	20.41	6.19	21.79	.00	1-2,2-3
	2. Genel	258	17.35	5.01			
	3. Meslek	402	19.73	5.96			
Psikolojik İhtiyaçlar	1. Anadolu	342	12.74	4.81	22.18	.00	1-3, 2-3
	2. Genel	258	12.85	5.23			
	3. Meslek	402	14.90	4.84			
Sosyalleşme	1. Anadolu	342	14.34	3.85	9.06	.00	1-3, 2-3
	2. Genel	258	14.27	3.60			
	3. Meslek	402	15.29	3.31			
Bilgilenme	1. Anadolu	342	13.74	3.75	1.31	.26	
	2. Genel	258	13.36	3.54			
	3. Meslek	402	13.81	3.44			

Tablo 6'da sunulan, İKA Ölçeği alt boyut toplam puanlarının lise türüne göre karşılaştırılmasına ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları incelendiğinde "Eğlence" [$F_{(2,999)}= 21.79$; $p<.01$], "Psikolojik ihtiyaçlar" [$F_{(2, 999)}= 22.18$; $p<.01$] ve "Sosyalleşme" [$F_{(2, 999)}=9.06$; $p<.01$] boyutlarında lise türüne göre öğrenci görüşleri arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir. "Bilgilenme" [$F_{(2,999)}= 1.31$; $p>.01$] ve "Eğitim" [$F_{(2, 999)} = 3.41$; $p>.01$] alt boyutlarında ise anlamlı bir fark yoktur. Farkın kaynağını belirlemek üzere Dunnet C sonuçları incelendiğinde Eğlence boyutunda genel liseler (\bar{X} =17.35) ile anadolu (\bar{X} =20.41) ve meslek lisesindeki (\bar{X} =19.73) gruplar arasında anlamlı fark vardır. Bulgulara göre anadolu lisesine

devam eden ergenler interneti eğlence amaçlı en yüksek düzeyde; genel liselere devam eden ergenler ise interneti eğlence amaçlı en düşük düzeyde kullanan gruptur. Genel lisede eğitim gören ergenlerin interneti en az eğlence amacıyla en fazla eğitim amacıyla kullandığı görülmektedir.

Psikolojik ihtiyaçlar boyutunda, meslek liseleri ($\bar{X}=14.90$) ile anadolu ($\bar{X}=12.74$) ve genel lise ($\bar{X}=12.74$) grupları arasında anlamlı fark vardır. Sosyalleşme boyutunda ise yine meslek liseleri ($\bar{X}=15.29$) ile anadolu ($\bar{X}=13.74$) ve genel lise ($\bar{X}=13.36$) grupları arasında anlamlı fark vardır. Bu bulgulara göre lise türünün internet kullanım amaçlarını etkileyen bir faktör olduğu görülmektedir. Meslek liselerindeki ergenler diğer lise türlerine göre interneti daha çok sosyalleşme ve psikolojik ihtiyaçlara dayalı amaçlarla kullanan grubu oluşturmaktadır. Bilgilenme boyutunda ise lise türüne göre gruplar arasında anlamlı fark bulunmamaktadır.

İKA Ölçeği alt boyut toplam puanlarının sınıf düzeyine göre karşılaştırılmasına ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçlarına göre, "Eğitim" [$F_{(3, 998)} = .82; p > .01$], "Eğlence" [$F_{(3, 998)} = 2.29; p > .01$] "Psikolojik ihtiyaçlar" [$F_{(3, 998)} = .88; p > .01$] ve "Sosyalleşme" [$F_{(3, 998)} = 2.20; p > .01$] ve "Bilgilenme" alt boyutunda ise [$F_{(3, 998)} = .77; p > .01$] olmak üzere tüm boyutlarda sınıf düzeyine göre ergenlerin görüşleri arasındaki farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. Bu bulguya göre sınıf düzeyinin ergenlerin internet kullanım amaçlarını etkileyen bir faktör olmadığı anlaşılmaktadır.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada ergenlerin internet kullanım özellikleri, internet kullanım amaçları ve internet kullanım amaçlarını etkileyen değişkenlerin neler olduğu incelenmiştir. Ergenlerin büyük çoğunluğu internete öncelikle evden, ardından cep telefonu ile bağlanmakta; ergenlerin yarısından fazlası interneti akşam ve gece saatlerinde kullanmaktadır. Bu durum ergenlerin evden ve akşam-gece saatlerinde kullanımlarının yaygınlaştığını ve özel alana yayılarak kişiselleştğini göstermektedir. Thomee'nin (2008) çalışmasında da internete en çok evden bağlanıldığı, katılımcıların %88.00'ünün düzenli ve her gün internete bağlandığı bulunmuştur. Bir başka çalışmada da kız öğrencilerin % 59.50'si erkek öğrencilerin ise %54.50'sinin bilgisayarı evde kullandıkları saptanmıştır (Tor & Erden, 2004). Bu çalışmada, internet kafeden internete erişim oranı %3.00'de kalırken, 2007 yılında yapılan bir çalışmada internete evden bağlanan öğrencilerin oranının %22.30 olduğu bulunmuştur (Deveci et al., 2007). Bu noktada son 7-8 yılda öğrencilerin interneti evde kullanma oranlarının arttığı, internet kafeden kullanım oranlarının azaldığı söylenebilir.

Araştırmanın bir başka bulgusuna göre kızlar internete bağlanırken erkeklere göre cep telefonunu iki kat fazla kullanmaktadır. Karaaslan ve Budak'ın (2012) araştırmasında da kız öğrencilerin (%78.00) erkeklere göre cep telefonunu internete bağlanmak için daha fazla kullandıkları ve "olmazsa olmaz" bir teknoloji olarak gördükleri; bir diğer çalışmada da kızların cep telefonu ile "SMS" kullanımının erkeklere göre daha yaygın olduğu bulunmuştur (Thomee, 2012). Ergenlerin gelişimsel özellikleri ve toplumsal cinsiyet açısından değerlendirildiğinde kızların hemcinsleriyle konuşarak sosyal destek almaya ve iletişime yatkınlıklarının cep telefonu kullanımını artırdığı söylenebilir. Araştırmada ergenlerin yarısından fazlasının bilgisayarla tanışma yaşının 6-9 yaşına kadar düştüğü, 7 yıldan beri internet kullandığı bulunmuştur. Araştırmaya katılanların yaş aralığı 14-18'dir, bu bağlamda ergenlerin internetin etkilerine çok küçük yaşlardan itibaren açık oldukları görülmektedir. Bilgisayarla tanışma yaşı küçüldükçe internetin aşırı kullanımına yönelik eğilimin arttığı bulgusu (Öztürk & Özmen, 2011) ile birlikte düşünüldüğünde ise çocukluk döneminde internetin sağlıklı kullanımına yönelik psiko sosyal tedbirlerin alınmasının önemi ortaya çıkmaktadır.

Ergenlerin büyük çoğunluğu haftada 1-10 saat internet kullanmaktadır. Haftada 1-10 saat internet kullanımı kızlarda erkeklere göre daha yüksektir. İnterneti haftada 30 saat ve üstü kullanan erkeklerin oranı ise kızlardan daha yüksektir. Bir başka deyişle haftalık kullanım süresi arttıkça erkeklerin kızlardan daha fazla internet kullandığı görülmektedir. Araştırmanın bir diğer önemli sayılabilecek bulgusuna göre ergenlerin % 8.30'u internet bağımlılığı ve aşırı kullanım risk grubundadır. Aşırı kullanım ve bağımlılık

açısından bulgular alanyazınla paraleldir. Morahan-Martin ve Schumacher'in (2000) çalışmasında da üniversite öğrencilerin % 8.00'ünün problemleri internet kullanım grubunda oldukları, ülkemizde 211 lise öğrencisi ile yapılan çalışmada ise ergenlerin %24.20'sinin internet bağımlılığı grubunda yer aldığı (Üneri & Tanıdır, 2011); KKTC de ortaöğretim öğrencilerinin katılımı çalışmada %20.70'inin internet bağımlılığı yüksek risk grubunda oldukları bulunmuştur (Özdamlı & Beyatlı,2013). Bu çalışmada da her 10 öğrenciden birinin kullanım süresi itibariyle internet bağımlılığı risk grubunda olması, 6-9 yaş arasında çocukluk döneminde bilgisayar ve internet ile tanışmaları, akşam ve gece internet kullanım oranının yüksekliğinin ergenlerin ruhsal sağlıkları, bireysel ve sosyal becerilerinin gelişimi açısından olası riskleri vurgulayan bulguları ifade ettiği söylenebilir. Çünkü ergenlik dönemi, iletişim ve sosyalleşme arayışının arttığı, gerçek hayatta bireysel ve sosyal becerileri geliştirmek yerine, sanal dünyanın anonimliği içinde sağlıklı kimlik geliştirebilme açısından riskleri içeren hassas bir dönemdir (Özkan, 2013; Sorj & Lisovsky, 2010).

Araştırmada ergenlerin interneti ilk sırada ve "büyük ölçüde" sosyalleşme, son sırada ve "biraz" düzeyine eğlence amaçlı kullandığı sonucuna ulaşılmıştır. Ergenlerin internet aracılığıyla sosyalleşme ihtiyaçlarını giderme eğiliminde oldukları görülmektedir. Benzer şekilde başkalarıyla sosyalleşmek ve kendini ifade etmenin interneti kullanmaya güdüleyen etkilerden olduğu bulunmuştur (Dinçer et al., 2014; Ling, et al., 2011). Bir başka çalışmada ise lise öğrencilerinin yaşadıkları çevreyle uyumsuzluk sonucu, sanal sosyalleşmeye yöneldikleri, arkadaş edinme ihtiyaçlarını internette sosyal ağlarla gidermeye çalıştıkları ifade edilmektedir (Aydın, 2011). Görüldüğü gibi ergenlerin interneti sosyalleşme amaçlı kullanımları öne çıkmaktadır. Bunun olası nedenlerinin ergenlerde artan sınav stresi, kişiliklerini geliştirme ihtiyacı, internette sosyalleşmenin gerçek yaşamda sosyalleşmekten daha kolay ve erişilebilir olması (Alavi et al., 2011; Aksüt & Batur, 2007) ile açıklanabilir. Aksüt ve Batur'un (2007) araştırması, lise öğrencilerinin sınava girme sıklığı arttıkça internet kullanma süresinin de arttığı; Koçak ve Köse'nin (2014) çalışmasında ise günde iki saat bilgisayar oyunu oynayan 8. Sınıf öğrencilerinin sosyalleşme sorunlarının olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Özkan'a (2013) göre ise kaygı puanları yüksek olan kişilerin yüz yüze iletişimden ziyade sosyal ağlar üzerinden iletişimi tercih etmesi beklenen bir durumdur. Ergenlerin sosyalleşme ihtiyacının gerçek yaşamda sanat, spor, kültürel ve sosyal etkinliklere yönelterek sosyal becerilerini artırma yönünde programların uygulanması önerilebilir. Zira öğrencilerin psiko sosyal gelişimleri, akademik ve zihinsel gelişimlerinden daha az önemli değildir. Sosyalleşme ihtiyacının internet yerine gerçek yaşam becerilerinin artırılması yoluyla giderilmesine dönük programların geliştirilmesi, eğitim yönetimi bağlamında bir paradigma değişiminin gerekli olduğu söylenebilir. Çünkü internet çocuklar ve ergenlerde "sosyal izolasyona" (Kelleci, 2008) ve "asosyal davranışlara" (Hazelhurst et al., 2011) yol açarak amacı dışında farklı olumsuz sonuçlar da doğurabilmektedir. Özkan'a (2013) göre bireyler ergenlikten olgunlaşma sürecine kadar çeşitli sosyalleşme kademelerinden geçmekte ve sanal ortamlar, sosyalleşme adı altında bireylere yeni ortamlar sağlamaktadır. Çağır ve Gürkan'a (2010) göre de "özellikle lise ve üniversite gençliğinin hem cins ve karşı cinsleri ile sosyal etkileşiminde interneti tercih etmesi, onların sosyal becerilerini geliştirmelerini engelleyebilmektedir." Doğal sosyal ortamda, sosyal becerilerini geliştiremeyen gençlerin, hayatlarının sonraki dönemlerinde özellikle okul, aile ve iş ortamında iletişim sorunları yaşaması olasıdır."

Ergenler, ikinci sırada ve "büyük ölçüde" interneti bilgilenme amaçlı kullanmaktadır. Aksüt ve Batur'un (2007) çalışmasında ergenlerin %60.00'ü "istendiği zaman bilgiye ulaşmayı" internetin etkileyici yönü olarak belirtmiş, ergenlerin bilgi edinme amacıyla interneti kullandığı (Griffiths, 2000), bir diğer çalışmada internet kullanımında birincil motivasyonun "bilgi edinme" olduğu bulunmuştur (Philipovic, 2013).

Bu çalışmanın bir diğer bulgusu eğitim amaçlı internet kullanımının "biraz" düzeyinde kalmasıdır. Sanılanın aksine ergenlerde internetin dersleri desteklemek, ödev yapmak vb. amaçlarla kullanımının, sosyalleşme ve bilgilenme ihtiyacının gerisinde kaldığı görülmektedir. Bu bulgu, ergenlerin interneti bir bilgilenme mecrası olarak referans kabul etme eğiliminde oldukları şeklinde açıklanabilir. Bilgilenme ihtiyacının internette giderilmesi eğilimi, okulun yapı ve işlevi konusunda düşündürücü bir sonuç olarak değerlendirilebilir. 1980 den sonra doğan 14-15 yaş aralığında olan ergenler alan yazında "dijital yerliler"

adıyla da anılmakta (Şahin, 2009) dijital teknoloji ile ilişkileri, algı, bilgi ve iletişim özelliklerinin önemi üzerinde durulmaktadır. Bu çalışmada da lisede eğitim gören ergenlerin interneti “büyük ölçüde” sosyalleşme ve bilgilenme amaçlı kullanıldığı ortaya konulmuştur. Ancak eğitim amaçlı kullanımın “biraz” düzeyinde kalması bu neslin bilgiyi ve bilgilenmeyi internetle eşleştiren, gerçek yaşam deneyimleri ve okulun verdiği öğretim sürecindeki “bilgi” yi nasıl anlamlandırdığı da başka araştırmanın konusu olarak önerilebilir. Alanyazında eğitim amaçlı internet kullanımının sanılanın aksine çok yaygın olmadığını ortaya koyan paralel bulgular yer almaktadır. Amerika’da yapılan bir araştırmada 13-17 yaş arasındaki çocukların ancak %32.00’sinin interneti eğitim amaçlı kullandıkları bulunmuştur (Amerikan Ulusal Okul Kurulu Vakfı, 2002; as cited by Orhan & Akkoyunlu, 2004, 109). Chisholm’ün (2006) araştırmasında da 12-18 yaş aralığındaki ergenlerin sadece %1.00’inin araştırma yapmak ve ders çalışmak için internette zaman geçirdiği (as cited by Tarı Cömert & Kayıran, 2010), bir başka çalışmada ergenlerde ders çalışma amaçlı kullanımın, iletişim ve oyundan sonra geldiği (Günel, Turhal & İmal, 2011) bulunmuştur. Bu sonuçların olası nedeninin internetin ergenler için eğitim desteği sağlayan bir araç olarak değil, sosyalleşme ve bilgilenme ihtiyacını karşılayan bir mecra “amaç” olarak algılanması ile açıklanabilir. Ancak ergenlik döneminde bu tip algıların internet bağımlılığı, sosyallik yerine asosyallik, aile ve arkadaşlardan uzaklaşma gibi tersine işleyen bir algı mekanizması doğurduğu da alanyazında ifade edilmektedir (Turel, Serenko & Giles, 2011).

Araştırmada cinsiyetin internet kullanım amaçlarını etkileyen bir faktör olduğu belirlenmiştir. Kızlar, erkeklere göre interneti daha çok eğitim amacıyla kullanırken, erkekler ise kızlara göre daha yüksek düzeyde eğlence, psikolojik ihtiyaçlar ve bilgilenme amacıyla kullanmaktadır. Bir başka çalışmada da bilgiye ulaşma amaçlı internet kullanım yüzdesinin kızlarda, oyun amaçlı internet kullanım yüzdesinin ise erkeklerde yüksek olduğu bulunmuştur (Orhan & Akkoyunlu, 2004). Bu açıdan erkeklerin, kızlara göre interneti eğlence amaçlı kullandıkları bulgusu alanyazınla paraleldir. Bir araştırmada erkeklerin kızlara göre oyun oynamaya büyük oranda vakit ayırdıkları (Aktaş, Alioğlu & Vardar, 2007), erkeklerin internet oyun bağımlılığının (Ayas, 2012), online oyun ve internette gezinti sıklıklarının kızlardan yüksek olduğu (Erdoğan, 2008) bulunmuştur. Burada dikkat çekici olan bulgu, erkeklerin psikolojik ihtiyaçlara dayalı amaçlarla internet kullanım düzeyinin kızlardan daha yüksek olmasıdır. Ergenlerin internet kullanımı ile yalnızlık, utangaçlık, depresyon, kaygı, özyeterlilik gibi psiko sosyal faktörlerle ilişkisini inceleyen çalışmalara sıklıkla rastlanmaktadır (Batıgün & Kılıç, 2011; Erdoğan, 2008; Mehroof & Griffiths, 2010; Morsünbül 2014; Öztürk & Özmen, 2011). Bir diğer çalışmada erkeklerin interneti kullanma sıklıkları ve yalnızlık düzeylerinin kızlardan daha fazla olduğu raporlanmıştır (Erdoğan, 2008). Erkeklerin yalnızlığını unutmak, rahatlamak, sorunlarından uzaklaşmak gibi psikolojik ihtiyaçlara dayalı amaçlarla internet kullanım düzeyinin yüksek olması, erkeklere yüklenen sosyal kimlik, cinsiyet rollerinin kısıtlayıcılığı ve ergenlik dönemindeki kimlik karmaşasıyla açıklanabilir. 700 lise öğrencisinin katıldığı çalışmada, ergenlerde internet bağımlılığı ile yalnızlık arasında pozitif yönde; aileden algılanan sosyal destek arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (Esen & Siyez, 2011). Bu bağlamda erkek öğrencilerin kendilerini ifade, sosyal beceri konularında destekleyici programların liselerde işe koşulması önerilebilir. Araştırmadaki diğer bir bulgu ise meslek lisesi öğrencilerinin interneti daha çok psikolojik ihtiyaçlara dayalı amaçlarla kullanan grubu oluşturmasıdır. Yani erkek olmak ve meslek lisesi öğrencisi olmak, internetin psikolojik amaçlarla kullanımında önemli faktörlerdir. Meslek liselerinde öğrencilerin, diğer türdeki liselere göre görece akademik başarıları düşük, sosyal olarak dezavantajlı gruptan olmalarının etkisiyle internete yöneldikleri söylenebilir. İnternetin ergenler için günlük yaşam sorunlarından, çevrenin yarattığı gerilim ve baskılardan kaçışın bir aracı olduğu da ifade edilmektedir (Ceyhan, 2011).

Bu çalışmada, lise türünün internet kullanım amaçlarını etkileyen bir faktör olduğu ortaya konulmuştur. Eğitim amaçlı internet kullanımı, genel liselerdeki ergenlerde, meslek ve anadolu lisesinde okuyan ergenlere göre daha fazladır. Eğlence amaçlı kullanım ise anadolu liselerinde en yüksek, genel liselerde en düşük düzeydedir. Meslek lisesi öğrencileri interneti daha çok psikolojik ihtiyaçlar ve sosyalleşme amacıyla kullanırken, genel lise öğrencileri interneti en yüksek düzeyde eğitim amaçlı kullanan gruptur. Bunun olası nedeni meslek lisesi mezunlarının görece iş garantisi sağlaması ve anadolu lisesi mezunlarının yükseköğretime devam konusunda daha avantajlı olmaları nedeniyle genel lise

öğrencilerinin gelecek kaygısı ile interneti eğitim ve ders desteği sağlama amaçlı daha fazla kullanabilmeleridir. Diğer yandan meslek liselerinin diğer okul türlerine göre sosyalleşme ve psikolojik ihtiyaçlara dayalı amaçlarla internet kullanımlarının yüksek olması, meslek lisesi öğrencilerinin psikolojik sorunlarına ve iletişim ihtiyaçlarına işaret etmektedir denilebilir. 307 lise öğrencisi ile gerçekleştirilen çalışmada, okul türünün problemli internet kullanımının önemli yordayıcılarından biri olduğu ve endüstri meslek lisesine devam etmenin, problemli internet kullanımında önemli risk faktörü olduğunu bulunmuştur(Ceyhan, 2011). Bu bağlamda meslek liselerinde öğrencilerin internet kullanım alışkanlıkları, ruh sağlıkları, sosyalleşme ihtiyaçları incelenmesi gereken bir olguyu işaret etmektedir denilebilir. Mehroof ve Griffiths'e (2010) göre de insanlar sosyal ve psikolojik zorlukları ve günlük yaşamlarında iyi olma haline zarar veren eksiklikleri telafi etmek için interneti aşırı kullanırlar. Meslek liselerinde eğitim öğretim gören öğrencilerin psikolojik sağlıkları, gerçek yaşam ve iletişim becerilerinin artırılması, daha çok sosyal etkinlik, rehberlik ve psikolojik danışma çalışmalarının yoğunlaştırılması önerilebilir.

Kısaca bu çalışmada internetle tanışma yaşının oldukça düştüğü, ergenlerin internete çoğunlukla evden, akşam ve gece saatlerinde bağlandığı, kızların cep telefonu ile internet kullanımının erkeklerden iki kat fazla olduğu, interneti uzun süre kullanan erkeklerin oranının, kızlara göre iki kat fazla olduğu; her on ergenden birinin internet bağımlılığı risk grubunda oldukları ortaya konulmuştur. Bu çalışmada ergenlerin interneti en çok sosyalleşme, en az eğlence amacıyla kullandıkları; kızların interneti daha çok eğitim amacıyla, erkeklerin ise eğlence, psikolojik ihtiyaçlar ve bilgilendirme amacıyla daha fazla kullandığı internet kullanım amaçlarının cinsiyete ve okul türüne göre anlamlı fark gösterirken, sınıf düzeyine göre farklılaşmadığı ortaya koymuştur. Geleceğe dönük olarak, ergenlerde sosyalleşme ve bilgilendirmenin anlamını inceleyen çalışmaların yapılması; özellikle erkekler ve meslek liselerine yönelik "iyi olma hallerini" etkileyen psikolojik faktörlerin, internet kullanım neden, sonuç ve beklentilerinin inceleyen multidisipliner çalışmaların yapılması önerilebilir.

Bilgilendirme

Bu araştırma 11-14 Eylül 2014 tarihinde, St Petersburg, Rusya'da yapılan 5. Sosyal ve Davranış Bilimleri Avrupa Konferansı'nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

References

- Aksüt, M. & Batur, Z. (2007). *İnternet perspektifinde ergenlerin sosyalleşme ve iletişim kurma süreci*. Akademik Bilişim'07 - IX. Akademik Bilişim Konferansı (pp. 39-43) Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi.
- Aktaş, E., Alioğlu, A. & Vardar, E. (2007). *Effects of information technology use on the education of students and information technology expenditure elasticity: The case of Biga faculty of economics and administrative sciences of Canakkale Onsekiz Mart University*. Munich Personal RePEc Archive. MPRA Paper No. 28834. Retrieved April 20, 2014, from <http://mpra.ub.uni-muenchen.de/28834/MPRA>.
- Alavi, S. S., Maracy, M. R., Jannatifard, F. & Eslami, M. (2011). The effect of psychiatric symptoms on the Internet addiction disorder in Isfahan's university students. *Journal of Research in Medical Sciences*, 16 (6), 793- 800.
- Amerikan Ulusal Okul Kurulu Vakfı (National School Boards Foundation) (2002). *Research and guidelines for children's use of the internet*. Retrieved from March 3, 2014 from <http://www.nsb.org/safesmart/fullreport.htm>.
- Ayas, T. (2012). The relationship between internet and computer game addiction level and shyness among high school students. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 12(2), 632- 635.
- Aydın, Y. (2011). *Liselerde bilgisayar ve internet kullanımının eğitim öğretime olumsuz etkileri*. Unpublished master's thesis, Marmara Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aylaz, R., Güneş, G., Günaydın, Y., Kocaer, M. & Pehlivan, E. (2016). Problematic internet usage among high school students and the relevant factors. *Türkiye Halk Sağlığı Dergisi*, 13(3), 184-192.
- Balcı, Ş., Gölcü, A. A., & Öcalan, M. E. (2013). Üniversite öğrencileri arasında internet kullanım örüntüleri. *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 7(4), 5-22.
- Balta, Ö. & Horzum, M. B. (2008). Web tabanlı öğretim ortamındaki öğrencilerin internet bağımlılığını etkileyen faktörler. *Ankara University, Journal of Faculty of Educational Sciences*, 41(1), 187-205.
- Bargh, J. A. & McKenna, K. Y. A. (2004). The internet and social life. *Annual Review of Psychology*, 55, 1-23.
- Batıgün, A. & Kılıç, N. (2011). İnternet bağımlılığı ile kişilik özellikleri, sosyal destek, psikolojik belirtiler ve bazı sosyo-demografik değişkenler arasındaki ilişkiler. *Türk Psikoloji Dergisi*, 26 (67), 1-10.
- Bernardi, S. & Pallanti, S. (2009). Internet addiction: a descriptive clinical study focusing on comorbidities and dissociative symptoms. *Comprehensive Psychiatry*, 50, 510-516.
- Brey, P. (2006). Evaluating the social and cultural implications of the Internet. *SIGCAS Computers and Society*, 36(3), 41-48.
- Canan, F., Ataoglu, A., Ozcetin, A., & Icmeli, C. (2012). The association between Internet addiction and dissociation among Turkish college students. *Comprehensive psychiatry*, 53(5), 422-426.
- Ceyhan, E. (2010). Problemlerli internet kullanım düzeyi üzerinde kimlik statüsünün, internet kullanım amacının ve cinsiyetin yordayıcılığı. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 10(3), 1323-1355.
- Ceyhan, A. A. (2011). Ergenlerin problemlerli internet kullanım düzeylerinin yordayıcıları. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*. 18(2), 85-94.
- Chisholm, J. F. (2006). *Cyberspace violence against girls and adolescent females*, *Annals New York Academy of Sciences*, 1087, 74-89. <http://dx.doi.org/10.1196/>
- Çağır, G. & Gürkan, U. (2010). Lise ve üniversite öğrencilerinin problemlerli internet düzeyleri ile algılanan iyilik halleri ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki. *Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 13(24), 70-85.
- Dinçer, S. (2012). A study of the relationship between pupils and parents' computer literacy level and use. In G. A. Baskan, F. Ozdamli, S. Kanbul, & Ö. Deniz (Eds.), *Procedia - Social and Behavioral Sciences [4th World Conference on Educational Sciences]* (Vol. 46, pp. 484-489). Barcelona: Elsevier.

- Dinçer, S. (2016). Assessing the computer literacy of university graduates. In C. Li Kam & E. Tsang (Eds.), *Proceedings of the Third International Conference on Open and Flexible Education* (pp. 294–303). Hong Kong: The Open University of Hong Kong.
- Dinçer, S., Mavaşoğlu, M. & Mavaşoğlu, F. (2014). Üniversite öğrencilerinin İnternet kullanımlarının sosyal yaşamları üzerine etkisi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(1), 145-157.
- Donoso, V. & Roe, K. (2006). Are They Really Learning Online? The Impact of the İnternet on Chilean Adolescents' Learning Experiences. In E. Pearson & P. Bohman (Ed.), *Proceedings of World Conference on Educational Multimedia, Hypermedia and Telecommunications* (pp.1679-1686). Orlando, Florida.
- Deniz, L. (2010). Excessive internet use and loneliness among secondary school students. *Journal of Instructional Psychology*. 37(1), 20-23.
- Deveci, D.S., Açık, Y., Gülbayrak, F., Demir, M., Karadağ, M., & Koçdemir, E. (2007). İlköğretim öğrencilerinin cep telefonu, bilgisayar, televizyon gibi elektromanyetik alan oluşturan cihazları kullanım sıklığı. *Fırat Tıp Dergisi*, 12(4), 279-283.
- Esen, E. & Siyez, D. M. (2011). Ergenlerde internet bağımlılığını yordayan psiko-sosyal değişkenlerin incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(36), 127-138.
- Erdoğan, Y. (2008). Exploring the relationships among internet usage, internet attitudes and loneliness of Turkish adolescents. *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, 2(2), 1-8. Retrieved June 10, 2014 from <http://cyberpsychology.eu/view.php?cisloclanku=2008111802vearticle=4>
- Filipovic, J. (2013). The attractiveness of different online formats motives and frequencies of use. *Digiworld Economic Journal*, 89, 105-115.
- Günel, A., Turhal, Ç. Ü., & İmal, N. (2011). İlköğretim öğrencileri arasında internet kullanımının incelenmesine yönelik anket çalışması. 4. *Ağ ve Bilgi Güvenliği Sempozyumu*, Ankara, Türkiye.
- Gür, K., Yurt, S. , Bulduk, S. & Atagöz, S. (2015). İnternet addiction and physical and psychosocial behavior problems among rural secondary school students. *Nursing and Health Sciences*, 17, 331–338.
- Griffiths, M. (2000) Does internet and computer “addiction” exist? some case study evidence. *CyberPsychology & Behavior*, 3(2), 211–218.
- Hazelhurst, S., Johnson, Y. & Sanders, I. (2011). An empirical analysis of the relationship between web usage and academic performance in undergraduate students. *Proceedings of the Annual Conference of the South African Computer Lecturer's Association*(pp.29-37), Ballito, South Africa.
- Hinić, D.(2011). Problems with ‘internet addiction’ diagnosis and classification. *Psychiatria Danubina*, 23 (2), 145–151.
- IWS (2016). *Internet World Stats:Usage and population statistics. Top 20 countries with the highest number of internet users.* retrieved january 18, 2017 from <http://www.internetworldstats.com/top20.htm>
- Karaslan, İ. & Budak, L. (2012). Üniversite öğrencilerinin cep telefonu özelliklerini kullanımlarının ve gündelik iletişimlerine etkisinin araştırılması. *Journal of Yasar University*, 26(7), 4548 – 4525.
- Kaşıkçı, D. N., Çağıltay, K., Karakuş, T., Kurşun, A., & Ogan, C. (2014). Türkiye ve Avrupa'daki çocukların internet alışkanlıkları ve güvenli internet kullanımı. *Education and Science*, 39(171), 230-243.
- Kelleci, M. (2008). İnternet, Cep telefonu, bilgisayar oyunlarının çocuk ve gençlerin ruh sağlığına etkileri. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 7(3), 253-256.
- Koçak, H., & Köse, Z. (2014). Ergenlerin bilgisayar oyunu oynama alışkanlıkları ve sosyalleşme süreçleri üzerine bir araştırma (Kütahya İli Örneği). *Dumlupınar University Journal of Social Science*, 21-32.
- Li, Y.(2008). İnternet usage status among Chinese collage students. *Hybrid Learning and Education, Lecture Notes*, 5169, 415-427.

- Ling, C.S., Ramadass, S., Altaher, A. & Arjuman, N. C. (2011). Malaysian internet surfing addiction (MISA): Factors affecting the internet use and its consequences. *International Conference on Computer Applications and Industries Electronics*, 585-590.
- Lobe, B., Livingstone, S., Olafsson, K. & Vodeb, H. (2011). *Cross-national comparison of risks and safety on the internet: initial analysis from the EU Kids Online survey of European children*. EU Kids Online, Deliverable D6. Newyork, London. Retrieved April 21, 2014 from <http://eprints.lse.ac.uk/39608/>.
- Myers, J. J., McCaw, D. S. & Hemphill, L. S. (2011). *Responding to cyberbullying: An action tool for school leader*. California: A Sage Company.
- Mehroof, M. & Griffiths, M.D. (2010) 'Online gaming addiction: The role of sensation seeking, self-control, neuroticism, aggression, state anxiety and trait anxiety'. *Cyberpsychology, Behavior and Social Networking*, 13(3), 313–316.
- Morahan-Martin, J. & Schumacher, P. (2000). Incidence and correlates of pathological internet use among college students. *Computers in Human Behavior*, 16, 13-29.
- Morsünbül, Ü. (2014). Ergenlik döneminde internet bağımlılığı: Kimlik stilleri ve seçeneklerin saplantılı araştırılması ile ilişkileri. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 15(1), 77-83.
- Oktan, V. (2015). Üniversite öğrencilerinde problemlerli internet kullanımı, yalnızlık ve algılanan sosyal destek. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(1), 281-292.
- Orhan, F. & Akkoyunlu, B. (2004). İlköğretim öğrencilerinin internet kullanımları üzerine bir çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26, 107-116.
- Özdamlı, F. & Beyatlı, O (2013). Determining the students' internet addiction level in secondary education and the factors that affect it. *Cypriot Journal of Educational Sciences*, 8(2), 171-178.
- Öztürk, E. & Özmen, S. (2011). Öğretmen adaylarının problemlerli internet kullanım davranışlarının, kişilik tipi, utangaçlık ve demografik değişkenlere göre incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(4), 1785- 1808.
- Özkan, N. P. (2013). Sosyal ağ kullanıcılarının e-sosyalleşme sürecindeki kimlik yapılandırma süreçleri. II. *International Conference on Communication, Media, Technology and Design* (pp. 386-391). Famagusta: Turkish Republic of Northern Cyprus.
- Özkan, Ö. (2013). *İnternet kullanımıyla ilgili değişkenlerin cinsiyet, kişilik özellikleri, yaşam doyumu ve bağlanma stilleri açısından incelenmesi*. Unpublished master's thesis, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Say, G. & Durak Batıgün, A. (2016). The assessment of the relationship between problematic internet use and parent-adolescent relationship quality, loneliness, anger, and problem solving skills. *Düşünen Adam The Journal of Psychiatry and Neurological Sciences*, 29, 324-334.
- Siyez, D. M. & Uz Baş, A. (2013). İnternet bağımlılığı ve psikososyal faktörler. M. Kalkan & C. Kaygusuz (Ed.) *İnternet Bağımlılığı Sorunlar ve Çözümler* (pp. 115-150). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Smahel, D., Helpsher, E., Green, L., Kalmus, V., Blinka & L. Olafsson, K. (2012). *Excessive Internet use among European Children*. EU Kids Online, London School of Economics ve Political Science, London, UK. Retrieved April 4, 2013 from [http://eprints.lse.ac.uk/47344/1/Excessive%20internet%20use%20\(lsero\).pdf](http://eprints.lse.ac.uk/47344/1/Excessive%20internet%20use%20(lsero).pdf).
- Sorj, B. & Lisovsky, M. (2010). İnternet in Brazilian public schools: Policies beyond politics. *International Review of Information Ethics (IRIE)*, 14, 41-63.
- Stevens, S. P. & Morris, T. L. (2007). College dating and social anxiety: Using the internet as a means of connecting to others. *CyberPsychology & Behavior*, 10(5), 680-688.
- Şahin, M. C. (2009). Yeni binyılın öğrencileri'nin özellikleri. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 155–172.

- Tarı Cömert, I. & Kayıran, S. (2010). Çocuk ve ergenlerde internet kullanımı. *Çocuk Dergisi*, 10(4),166-170.
- Thomee, S. (2012). *ICT use and mental health in young adults. effects of computer and mobile phone use on stress, sleep disturbances, and symptoms of depression*. Unpublished thesis. Gottenburg University, Sweden.
- Tor, H. & Erden, O. (2004). İlköğretim öğrencilerinin bilgi teknolojilerinden yararlanma düzeyleri üzerine bir araştırma. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3 (1), 120-130.
- TUIK (2016). *Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu. 2016 yılı haberleşme istatistikleri*. Retrieved January 16, 2017, from <http://www.tuik.gov.tr>
- Turel, O., Serenko, A. & Giles, P. (2011). Integrating technology addiction and use: an empirical investigation of online auction users. *MIS Quarterly*, 35 (4), 1043-1062.
- Üneri, Ö. Ş. & Tanıdır, C. (2011). Evaluation of internet addiction in a group of high school students: A cross-sectional study. *Düşünen Adam Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Dergisi*, 24, 265-272.
- Watson, J. C.(2005). Internet addiction diagnosis and assessment: Implications for counselors. *Journal of Professional Counseling: Practice, Theory & Research*, 33(2),17- 30.
- Weinstein, A. & Lejoyeux,. M. (2010). Internet addiction or excessive internet use. *The American Journal of Drug & Alcohol Abuse*, 36 (5), 277-283.
- Xiong, J. (2011). Excessive internet use and major learning embarrassment of undergraduates. 2011 International Conference on Agricultural and Natural Resources Engineering. *Advances in Biomedical Engineering*, 3(5), 280- 284.
- Young, K. S. (1998). *Caught in the Net*. New York: John Wiley & Sons.
- Yüksel, M., & Yılmaz, E. (2016). Lise öğrencilerinin internet bağımlılık düzeyleri ile problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *İlköğretim Online*, 15(3), 1031-1042.

